

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA KAIP RENGIAMASI PIRMININKAUTI ES TARYBAI

2012 m. kovo 29 d. Nr. VA-P-40-2-4

Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2011-05-12 pavedimą Nr. P-40-2

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Jūratė Sinkevičienė (grupės vadovė)
Rišardas Zelenovas
Inesa Gineitienė

Auditas pradėtas 2011-05-12
Auditas baigtas 2012-03-29

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Santrauka	3
Įžanga	7
Audito apimtis ir metodai	9
Audito rezultatai	10
1. Ar suplanuotos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai priemonės?	10
1.1. Pritarta Lietuvos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai tarpinstituciniam veiklos planui (2012–2014 m.)	10
1.2. Suplanuotos lėšos Lietuvos pasirengimui ir pirmininkavimui ES Tarybai (pirmininkavimo biudžetas)	12
1.3. Numatyta informacijos teikimo apie centralizuotai naudojamas lėšas tvarka, tačiau ji nesudaro tinkamų prielaidų efektyviai lėšų naudojimo priežiūrai	15
1.4. Užsienio reikalų ministerijos užsakymu analizuotos biudžeto vykdymo rizikos, bet nesuplanuotos jų valdymo priemonės	16
2. Kas įgyvendinama rengiantis pirmininkauti ES Tarybai?	17
2.1. Sudarytas preliminarus Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetų sąrašas, kuris bus derinamas su trejeto grupės valstybėmis narėmis	17
2.2. Konsultuojamasi su trejeto valstybėmis narėmis, siekiant pasidalyti su pirmininkavimu susijusia patirtimi	18
2.3. Atsižvelgiant į numatomus Lietuvos pirmininkavimo prioritetus rengiamas Lietuvos pirmininkavimų ES Tarybai susitikimų sąrašas	19
2.4. Sudaryta Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai koordinavimo struktūra	19
2.5. Numatytos pirmininkavimo funkcijos ir žmogiškieji ištekliai, reikalingi joms įgyvendinti	21
2.6. Įgyvendinami projektai	23
3. Kokios logistikos rizikos, susijusios su pirmininkavimu ES Tarybai?	25
3.1. Trūksta tinkamų pirmininkavimo renginiams organizuoti patalpų	25
3.2. Ribotos oficialių delegacijų aptarnavimo Vilniaus oro uosto labai svarbių asmenų saleje galimybės	28
3.3. Nepakankamas skrydžių dažnis	29
Priedai	31

SANTRAUKA

Pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. liepos 1–gruodžio 31 d. yra Lietuvos Respublikos kaip Europos Sąjungos valstybės narės teisinis ir politinis įsipareigojimas, kurio pagrindinis tikslas – užtikrinti Europos Sąjungos Tarybos funkcionavimą ir sėkmingą veiklos tęstinumą. Vyriausybės 2008–2012 m. veiklos programoje vienas išskirtinių Lietuvos diplomatijos iki 2012 m. uždavinių – tinkamai pasirengti Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai 2013 metais. Įgyvendinant šį uždavinį numatyta, atsižvelgus į ES raidos tendencijas bei vieningos ir efektyvios užsienio politikos įgyvendinimo svarbą, sukurti efektyvias vidines pasirengimo pirmininkauti struktūras, prireikus sustiprinti politinio ES reikalų koordinavimo gebėjimus, pertvarkyti nacionalinį ES reikalų koordinavimo modelį. Lietuvos įsipareigojimų vykdymo svarba ir būtinybė užtikrinti patikimos šalies reputaciją, veiksmų tęstinumo ir prievolių perimamumo svarba paskatino Valstybės kontrolę domėtis pasirengimu pirmininkauti ES Tarybai.

Audito tikslas – išanalizuoti Lietuvos rengimąsi pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m., nustatyti teigiamus poslinkius ir galimas rizikas bei pateikti siūlymus dėl jų valdymo.

Pasirengime Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai dalyvauja Vyriausybė, Prezidentūra, Seimas, visos ministerijos ir joms pavaldžios įstaigos bei Lietuvos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje. Lietuvos ES reikalų koordinavimo modelis buvo patobulintas 2009 m. – sudaryta Vyriausybės Europos Sąjungos komisija, padedanti Vyriausybei formuoti koordinuotą Lietuvos Europos Sąjungos politiką ir užtikrinti jos įgyvendinimą, o Užsienio reikalų ministerijai priskirta Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai koordinavimo funkcija.

Vyriausybė 2010 m. pritarė Lietuvos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. gairėms. Jose apibrėžti esminiai principai ir nuostatos, kuriais vadovaujantis organizuojamas pasirengimas pirmininkauti ir bus pirmininkaujama Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. Gairių nuostatos detalizuotos Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais tarpinstituciniame veiklos plane, kuris buvo parengtas 2011 m. ir jam pritarė Vyriausybė ir Seimas. Planui įgyvendinti 2012–2014 m. numatoma 214 mln. Lt valstybės biudžeto lėšų. Lietuvos pasirengimo ir pirmininkavimo ES Tarybai lėšos – vadinamasis pirmininkavimo biudžetas Vyriausybės buvo įvardytas kaip mažas, lyginant su 2007–2010 m. pirmininkavusių valstybių „pirmininkavimo biudžetais“. Pirmininkavusios valstybės taikė skirtingus pirmininkavimo biudžeto formavimo principus, be to, Lisabonos sutartis turėjo įtakos pirmininkavimo tvarkai (taigi ir pirmininkavimo biudžetui), todėl Lietuvos ir kitų valstybių pirmininkavimo biudžetų palyginimas nėra tikslingas.

Didžiausią Lietuvos pasirengimui ir pirmininkavimui ES Tarybai 2013 m. skirtų lėšų 2012–2014 m. dalį – 144 mln. Lt (67 proc.) sudarys Užsienio reikalų ministerijos Lietuvos pirmininkavimų (koordinavimų) programos tikslo „Pirmininkauti ir atstovauti ES Tarybai“ įgyvendinimui skirtos lėšos. Ši programa – Užsienio reikalų ministerijos strateginio veiklos plano tęstinė programa, pradėta vykdyti 2010 m. Jos įgyvendinimui Užsienio reikalų ministerijai iš valstybės biudžeto 2010–2014 m. skirta (numatoma skirti) iš viso 158,81 mln. Lt, iš jų per 2010–2011 m. 9 mėn. panaudota 3,83 mln. Lt, iš jų pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai uždaviniams įgyvendinti – 0,3 mln. Lt (7 proc. visų išlaidų). Pagal audito metu atliktos apklausos rezultatus kitos ministerijos ir joms pavaldžios įstaigos per 2009-01-01–2011 m. 9 mėn. pasirengimui pirmininkauti ES Tarybai panaudojo 102,94 tūkst. Lt (šių įstaigų darbuotojų komandiruočių išlaidos sudarė didžiąją dalį išlaidų).

Teigiami pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai poslinkiai:

- parengtas Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais tarpinstitucinis veiklos planas, kuriame numatyti pagrindiniai pasirengimo pirmininkauti uždaviniai, priemonės ir lėšos joms įgyvendinti;
- iš pirmininkausiančio trejeto valstybių (Airija, Lietuva, Graikija) tik Lietuva yra parengusi ir pateikusi partneriams savo pirmininkavimo prioritetus, nuolat konsultuojamasi su trejeto valstybėmis narėmis dėl būsimo pirmininkavimo, Lietuva yra pateikusi partneriams keletą siūlymų dėl galimo pirmininkavimo darbų pasidalinimo;
- sukurta pasirengimo pirmininkauti organizacinė (koordinavimo) sistema, numatytas ir pradėtas rengti personalas, įgyvendinsiantis nustatytas užduotis Lietuvos pirmininkavimo laikotarpiu; parengtas Pirmininkavimo funkcijų ir jas vykdydysiančių asmenų sąrašas; parengta Lietuvos nuolatinės atstovybės ES plėtros perspektyvinė struktūra;
- išnaudojamos galimybės dalį pasirengimo pirmininkauti ES veiklų finansuoti ES struktūrinės paramos lėšomis – iš jų stiprinami personalo, kuris įgyvendins pirmininkavimo užduotis, gebėjimai, kalbų mokėjimas, rengiami poveikio tyrimai aktualiais pasirengimo pirmininkauti klausimais; iš šių lėšų parengtos Logistikos ir Komunikavimo strategijos; planuojama ribotam laikui (pirmininkavimo laikotarpiui) ministerijose steigti papildomas pareigybes, reikalingas pirmininkavimo uždaviniams įgyvendinti;
- analizuotos galimos pirmininkavimo logistikos (tinkamų patalpų infrastruktūros trūkumo, Tarptautinio Vilniaus oro uosto įrengimo, papildomų skrydžių iš (į) Briuselį organizavimo), pirmininkavimo biudžeto vykdymo rizikos, o tai sudaro tolimesnio rizikų valdymo prielaidas.

Nustatėme šias rizikas:

1. Į Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais tarpinstitucinį veiklos planą įtrauktos ne visos su pirmininkavimu susijusios priemonės (veiklos) ir joms įgyvendinti reikalingos lėšos. Tai didina veiklų dubliavimosi ir neracionalaus valstybės biudžeto lėšų naudojimo riziką (1.2 poskyris).

2. Numatyta informacijos apie pasirengimui ir pirmininkavimui naudojamas lėšas teikimo Užsienio reikalų ministerijai ir Vyriausybės Europos Sąjungos komisijai tvarka gali neužtikrinti ar apsunkinti objektyvios informacijos apie panaudotas lėšas teikimą Seimui bei nesudaro tinkamų prielaidų efektyviai šių lėšų naudojimo priežiūrai (1.3 poskyris).

3. Lisabonos sutartimi nustatyta galimybė pirmininkavimo darbo krūvį paskirstyti tarp pirmininkausiančio trejeto grupės valstybių narių. Užsienio reikalų ministerija nuolat teikia siūlymus trejeto grupės partneriams, tačiau dar ne visi klausimai dėl bendrų renginių organizavimo ir kitų bendrų priemonių yra aptarti, todėl gali būti neišnaudotos visos galimybės pasidalyti darbo krūvį tarp partnerių (2.2 poskyris).

4. Vėluojama įgyvendinti trijų Europos Socialinio fondo ir valstybės biudžeto lėšomis finansuojamų projektų veiklas. Nenustačius tinkamų jų įgyvendinimo rizikos valdymo priemonių, projektų rezultatai gali būti nepasiekti planuojamu laiku ir jais gali būti nepasinaudota (2.6 poskyris).

5. Pirmininkavimo renginiams reikalinga patalpų infrastruktūra Lietuvoje išvystyta nepakankamai. Jos pritaikymas pirmininkavimo renginiams, tinkamai tam nepasirengus, gali lemti neracionalų valstybės biudžeto lėšų naudojimą. (3.1 poskyris).

6. Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai 2013 metais tarpinstituciniame veiklos plane nenumatyta koku būdu, kokiomis priemonėmis ir kiek lėšų reikės rezultatui pasiekti – ne vėliau kaip nuo 2013 m. sausio 1 d. vykdomi du tiesioginiai skrydžiai per dieną į Briuselį. Todėl yra rizika, kad jis gali būti neįgyvendintas (3.3 poskyris).

7. Vilniaus oro uosto labai svarbių asmenų zona yra nepatogu naudotis aptarnaujant oficialias užsienio šalių delegacijas. Galutiniai sprendimai dėl labai svarbių asmenų salių įrengimo dar nepriimti, o delsiant juos priimti didėja neefektyvaus valstybės biudžeto lėšų naudojimo rizika (3.2 poskyris).

Pateikėme rekomendacijas:

Vyriausybei:

1. Siekiant veiksmingai pasirengti pirmininkauti ES Tarybai ir užtikrinti efektyvų lėšų, skirtų Lietuvos pasirengimui ir pirmininkavimui ES Tarybai, naudojimą:

1.1. Numatyti priemones, kuriomis būtų sumažinta su pasirengimu ir pirmininkavimu ES Tarybai susijusių priemonių (veiklų) dubliavimosi rizika (1 rizika).

1.2. Numatyti priemonės dėl Tarptautinio Vilniaus oro uosto labai svarbių asmenų salių įrengimo (7 rizika).

1.3. Numatyti priemonės ir lėšas didėjančiam skrydžių poreikiui patenkinti (6 rizika).

1.4. Priimti sprendimus, kurie užtikrintų, kad pirmininkavimo renginiams planuojamos reikalingos naudoti patalpos bus įrengtos laiku ir taupiai naudojant biudžeto lėšas (5 rizika).

1.5. Numatyti priemonės, užtikrinančias efektyvią naudojamų lėšų priežiūrą ir tikslios informacijos pateikimą Seimui jo prašymu (2 rizika).

Užsienio reikalų ministerijai:

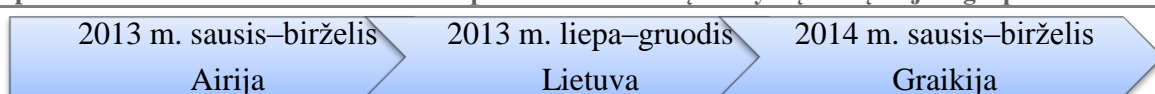
2. Numatyti būdus ir priemonės, kuriomis būtų maksimaliai išnaudotos Lisabonos sutartimi nustatytos galimybės pirmininkavimo darbo krūvį pasiskirstyti tarp trejeto valstybių narių ar organizuoti bendras priemonės (3 rizika).

3. Numatyti Europos Socialinio fondo lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo rizikų valdymo priemonės, kad laiku būtų pasiekti planuojami projektų rezultatai ir jie galėtų būti panaudoti pirmininkavimo užduotims įgyvendinti (4 rizika).

IŽANGA

Pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai vyksta nustatyta rotacijos tvarka. Tarybai kas 18 mėnesių paeiliui pirmininkauja trijų Europos Sąjungos valstybių narių grupė. Lietuva trejeto grupėje bus kartu su Airija ir Graikija¹ (žr. 1 pav.). Europos Sąjungai 18 mėnesių pirmininkaujama remiantis bendra pirmininkavimo programa, grįsta glaudžiu bendradarbiavimu tarp trejeto narių. Kiekviena trejeto grupės valstybė Europos Sąjungos Tarybai (visų sudėčių tarybai, išskyrus Užsienio reikalų tarybą) pirmininkauja po šešis mėnesius, Lietuva pirmininkaus 2013 m. liepos 1–gruodžio 31 d.²

1 pav. Paeiliui 2013-01-01–2014-06-30 pirmininkausiančių valstybių narių trejeto grupė

Nuo 2009 m. įsigaliojusi Lisabonos sutartis pakeitė Europos Sąjungos valdymą (žr. 3 priedą), tai turėjo reikšmingos įtakos pirmininkavimo tvarkai:

- Įsteigus Europos Vadovų Tarybos³ nuolatinio pirmininko pareigybę sumažėjo ES Tarybai pirmininkaujančios šalies narės Ministro Pirmininko vaidmuo – jis neatsakingas už derybas Europos Vadovų Tarybos lygiu ir nepriima galutinių sprendimų.
- Įsteigus Vyriausiojo įgalotinio ES bendrai užsienio ir saugumo politikai pareigybę, pirmininkaujanti valstybė narė daugiau nesprenžia su ES užsienio politika susijusių klausimų.
- Įsteigus pirmininkavimo grupę numatoma galimybė sudaryti alternatyvius susitarimus, kuriais darbo krūvis tarp trijų valstybių narių padalijamas visam 18 mėnesių laikotarpiui. Atsižvelgiant į trejeto valstybių narių įsipareigojimus, nepirmininkaujančios trejeto valstybės įsipareigoja visomis įmanomomis priemonėmis remti pirmininkaujančiąją, atsižvelgiant į bendrąją trejeto programą.

Pagrindiniai trys uždaviniai, kuriuos turi įgyvendinti pirmininkaujanti valstybė (taigi ir Lietuva pirmininkavimo laikotarpiu) pateikti 2 pav.

¹ Nustatyta 2009 m. gruodžio 1 d. ES Tarybos sprendime Nr. 2009/908/ES.

² Nustatyta 2005 m. gruodžio 12 d. ES Tarybos sprendime Nr. 2005/902/EB.

³ Europos Vadovų Taryba – aukščiausia politinė ES institucija. Tai ES valstybių politinių lyderių (prezidentų arba premjerų, priklausomai nuo valstybės konstitucinės sąrangos) susitikimai, rengiami keturiskart per metus, t. y. po dukart per pirmąjį ir antrąjį pusmečius. Juose taip pat dalyvauja Europos Komisijos pirmininkas ir vienas jo pavaduotojų, šalių užsienio reikalų ministrai bei paprastai Europos Parlamento pirmininkas. Tarybos susitikimus ruošia tuo metu pirmininkaujanti šalis.

2 pav. Pagrindiniai uždaviniai, tenkantys pirmininkaujančiai valstybei

1. Vadovauti ES Tarybai ir jos parengiamiesiems organams (darbo grupėms ir komitetams)	2. Atstovauti ES Tarybai santykiuose su kitomis ES institucijomis	3. Laikytis neutralumo / nešališkumo principo
• įsiklausyti į kiekvienos valstybės narės ir kitų ES institucijų nuomones, jų pagrindu suformuoti kompromisinius pasiūlymus; • pirmininkavimas didžiajai daliai ES Tarybos darbo grupių ir komitetų reiškia atsakomybę bei įsipareigojimą organizuoti daugelį formalių ir neformalių susitikimų Briuselyje bei pirmininkaujančioje šalyje; • per 6 mėnesių pirmininkavimo laikotarpį paprastai organizuojama apie 3400 įvairiausių susitikimų, iš kurių apie 200 vyksta pirmininkaujančioje šalyje, likusi dalis - Briuselyje ir Liuksemburge.	• atstovauti ES Tarybai santykiuose su Europos Komisija ir Europos Parlamentu; • formuoti ES Tarybos santykius su kitomis ES institucijomis.	• vadovauti ES Taryboje vykstančioms diskusijoms ir pirmininkauti posėdžiams, siekiant kuo platesnio narių sutarimo svarstant klausimus ir priimant sprendimus.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Užsienio reikalų ministerijos tinklalapyje paskelbtą informaciją <http://espirmininkavimas.urm.lt/index.php?332930165> (žiūrėta 2012-02-20)

Pagal susiformavusią praktiką aukščiausio lygmens Europos Vadovų Tarybos susitikimai paprastai vyksta Briuselyje, tačiau pirmininkaujanti valstybė narė savo teritorijoje surengia vieną neeilinį neformalų Europos Vadovų Tarybos susitikimą. Lietuvoje toks susitikimas planuojamas 2013 m. gruodžio mėn. Be to, pirmininkavimo laikotarpiu Lietuvoje numatoma surengti apie 140 žemesnio ir 39 aukšto politinio lygmens susitikimus (tikslus skaičius ir pobūdis yra tikslinamas).

Užsienio reikalų ministerijai 2010–2014 m. Lietuvos pirmininkavimų (koordinavimų) programos įgyvendinimui skirta ir planuojama 158,81 mln. Lt, iš jų pasirengimui ir pirmininkavimui ES Tarybai iš viso 144,7 mln. Lt (91 proc.). Didžioji dalis išlaidų, t. y. 106,5 mln. Lt (67 proc.) programos įgyvendinimui numatoma 2013 m. (Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu) (žr. 1 ir 2 priedus). 2013 m. – 105,54 mln. Lt (99 proc. programos įgyvendinimui 2013 m. numatomų lėšų). Užsienio reikalų ministerija iš viso iki 2011-09-30 panaudojo 3,83 mln. Lt, t.y. 2 proc. programai numatomų skirti lėšų, iš jų pasirengimui ir pirmininkavimui ES Tarybai – 0,3 mln. Lt. Siekdama tinkamai pasirengti pirmininkauti ES Tarybai, Užsienio reikalų ministerija kartu su kitomis institucijomis įgyvendina (dalyvauja įgyvendinant) keturis Europos Socialinio fondo ir valstybės biudžeto lėšomis finansuojamus projektus, bendra jų vertė 27,18 mln. Lt, iki 2011-09-01 panaudota 3,86 mln. Lt (14 proc.).

Lietuva nėra pirmininkavusi Europos Sąjungos Tarybai, tačiau pirmininkavo Baltijos jūros valstybių Tarybai (nuo 2009-07-01 iki 2010-07-01), Demokratijų bendrijai (nuo 2009 m. liepos mėn. iki 2011 m. liepos mėn.) ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (2011-01-01–2011-12-31), todėl aktualu analizuoti šių pirmininkavimų problemas ir jų sprendimo būdus bei gerą patirtį, nustatyti, kas būtų svarbu rengiantis pirmininkauti ES Tarybai.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito objektas – Lietuvos pirmininkavimų (koordinavimų) programa.

Vienas šios Užsienio reikalų ministerijos strateginio plano programos tikslų – rengtis pirmininkauti Europos Sąjungai. Kadangi pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai 2013 m. procese dalyvauja ne tik Užsienio reikalų ministerija, todėl praplėtėme audito objektą ir šio audito metu analizavome Užsienio reikalų ir kitų ministerijų pasirengimą pirmininkauti ES Tarybai. Taip pat analizavome įgyvendinimą keturių Europos Socialinio fondo ir valstybės biudžeto lėšomis finansuojamų projektų, kurių veiklos susijusios su pasirengimu ir pirmininkavimu ES Tarybai.

Netyrėme pirmininkavimo politinio turinio, o analizavome organizacines priemones: pasirengimo ir pirmininkavimo planavimą, organizacinės (koordinavimo) struktūros sudarymą, logistinių ir kitų priemonių organizavimą, nagrinėjome, kaip valdomos rizikos, kitų šalių patirtį.

Audito tikslas – išanalizuoti Lietuvos pasirengimą pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai, nustatyti teigiamus poslinkius ir galimas rizikas bei pateikti siūlymus jų valdymui.

Audito subjektai:

Užsienio reikalų ministerija – koordinuoja pasirengimą Lietuvos Respublikos pirmininkavimui ES Tarybai, vadovauja Lietuvos diplomatinių atstovybių, konsulinių įstaigų, atstovybių prie tarptautinių organizacijų ir garbės konsulinių pareigūnų veiklai, koordinuoja atstovavimą Lietuvai ES institucijose.

Ministro Pirmininko tarnyba – vykdo projektą „Lietuvos Europos Sąjungos reikalų sistemos efektyvumo didinimas (LESSED)“, dalyvauja įgyvendinant projektą „Lietuvos valstybės tarnautojų, atstovaujančių Lietuvos interesams Europos Sąjungoje, kvalifikacijos tobulinimas“.

Informacija buvo renkama visose ministerijose, įstaigose prie Vidaus reikalų ministerijos: Vadovybės apsaugos departamente ir Valstybės sienos apsaugos tarnyboje, VI Tarptautiniame Vilniaus oro uoste, bendrauta su Prezidento ir Seimo kanceliarijų atstovais, dalyvauta Seimo Europos reikalų ir Audito komitetų posėdžiuose, svarstant su Lietuvos pasirengimu pirmininkauti ES Tarybai susijusius klausimus.

Audituojamas laikotarpis: 2010–2011 m., kai kurių klausimų nagrinėjimui naudojome ankstesnių metų ir 2012 metų duomenis.

Audito metodai:

- Duomenų rinkimo: dokumentų (rašytinių ir elektroninių) peržiūra, pokalbiai su darbuotojais, apklausa, stebėjimas.
- Duomenų vertinimo: skaičiavimas, palyginimas, analizė.

Siekdami įvertinti Vilniaus oro uosto pasirengimą aptarnauti užsienio šalių oficialias delegacijas, apžiūrėjome oro uosto patalpas ir teritoriją (patikros postus, labai svarbių asmenų sales ir jų judėjimo maršrutus atvykstant ir išvykstant, kt.).

Atlikdami auditą laikėmės prielaidos, kad visi mums pateikti dokumentai ir duomenys yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

AUDITO REZULTATAI

1. Ar suplanuotos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai priemonės?

1.1. Pritarta Lietuvos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai tarpinstituciniam veiklos planui (2012–2014 m.)

Lietuvos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungoje 2006–2009 metų veiksmų planą Vyriausybė patvirtino 2006 m. (vėliau du kartus keitė)⁴. Dauguma iki 2010 m. pasirengimo pirmininkauti priemonių (veiksmų), apimančių informacijos apie kitų šalių pirmininkavimą kaupimą, analizę, supratimo apie pirmininkavimo esmę (tikslus, užduotis, pareigas, atsakomybę) didinimą ir būsimų veiksmų planavimą, yra įgyvendintos.

Seimas 2010-05-25 nutarė prašyti⁵ Vyriausybės pateikti Seimui:

– iki 2010 m. birželio 11 d. – Lietuvos Respublikos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. gaires, kuriose būtų apibrėžti esminiai principai ir nuostatos, kuriais vadovaujantis bus organizuojamas tolesnis Lietuvos Respublikos pasirengimas pirmininkauti ir pirmininkaujama Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. antrąjį pusmetį;

– iki 2010 m. lapkričio 15 d. – atnaujintą Lietuvos Respublikos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. veiksmų planą, detalizuojantį Lietuvos Respublikos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. gaires;

– iki 2011 m. kovo 31 d. – pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai tikslų, prioritetų ir jų įgyvendinimo priemonių.

Lietuvos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. gairės (toliau – Gairės) buvo patvirtintos 2010 m. gegužės 26 d. Vyriausybės pasitarimo protokoliniu sprendimu⁶ ir

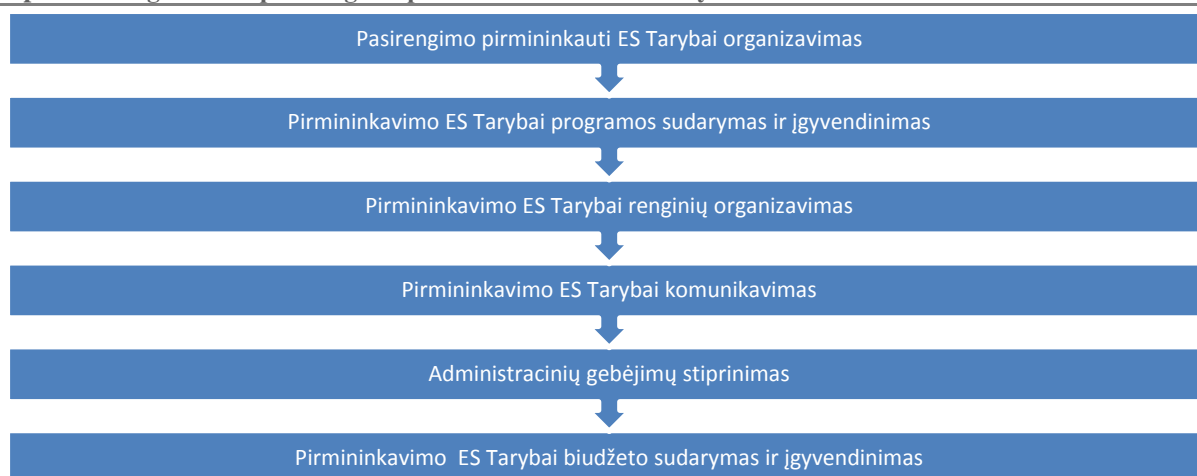
⁴ LR Vyriausybės 2006-04-12 nutarimas Nr. 359 (keistas 2008-08-27 nutarimu Nr. 867 ir 2009-09-02 nutarimu Nr. 1052), 1 p.

⁵ LR Seimo 2010-05-25 nutarimas Nr. XI-846, 1 str. 1 d.

⁶ LR Vyriausybės 2010-05-26 pasitarimo protokolai Nr. 38.

teiktos Seimui. Jose buvo numatytos pagrindinės pasirengimo pirmininkauti veiklos sritys 2010–2013 m. (3 pav.) ir numatomi pagrindinių darbų terminai (žr. 4 priedą).

3 pav. Pagrindinės pasirengimo pirmininkauti veiklos sritys

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Lietuvos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. gaires

Gairių nuostatos detalizuotos Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais tarpinstitucinio veiklos plano (2012–2014 m.) projekte (jo tikslai ir uždaviniai pateikti 4 pav.). Vyriausybė jam iš esmės pritarė 2011-07-07 pasitarime. Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais tarpinstitucinio veiklos plano projektas Seimui buvo pateiktas 2011 m. liepos mėn., t. y. 7 mėnesiais vėliau, nei prašyta Vyriausybės jį pateikti⁷. 2011 m. spalio mėn. į šio plano projektą buvo įtrauktos ir priemonės, susijusios su Seimo veikla rengiantis ir pirmininkaujant ES Tarybai. Seimas Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais tarpinstitucinio veiklos plano projektui pritarė 2011-11-10⁸ (toliau tekste šis dokumentas – tarpinstitucinis veiklos planas). Pagal Strateginio planavimo metodikos⁹ 17 p., tarpinstitucinį veiklos planą Vyriausybė turi patvirtinti iki rugpjūčio 1 d. Pagal Vyriausybės pasitarimo protokolą¹⁰ atnaujintą tarpinstitucinį veiklos planą planuojama tvirtinti iki 2012 m. liepos 1 d. Vyriausybė turėtų jį patvirtinti teisės aktų nustatyta tvarka – Vyriausybės nutarimu. Tokiu būdu būtų užtikrintas viešumo principo įgyvendinimas ir mažėtų rizika, kad po Seimo rinkimų 2012 m. suformavus naująją Vyriausybę nebus užtikrintas pasirengimo pirmininkauti veiksmų tęstinumas ir pareigų perimamumas.

⁷ LR Seimo 2010-05-25 nutarimas Nr. XI-846, 1 str. 1 d.

⁸ LR Seimo 2011-11-10 nutarimas Nr. XI-1651, 3 str. 1 d.

⁹ Patvirtinta LR Vyriausybės 2002-06-06 nutarimu Nr. 827 (2011-04-20 nutarimo Nr. 480 redakcija (nuo 2011 05 01)).

¹⁰ LR Vyriausybės 2012-02-02 pasitarimo protokolas Nr. 7.

4 pav. Tarpinstitucinio veiklos plano uždaviniai ir priemonės

Pirmininkauti ir atstovauti ES Tarybai	• Parengti pirmininkavimo ES Tarybai programas • Atstovauti ES Tarybai santykiuose su kitomis ES institucijomis • Atstovauti ES Tarybai pirmininkaujantiems šalims tarptautinėse organizacijose ir santykiuose su trečiosiomis šalimis
Organizuoti pirmininkavimo susitikimus Lietuvoje	• Atlikti parengiamuosius ir horizontalius Pirmininkavimo susitikimų Lietuvoje organizavimo darbus • Suorganizuoti aukšto ir žemesnio politinio lygmens pirmininkavimo susitikimus
Pristatyti Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai	• Atlikti parengiamuosius ir horizontalius su pirmininkavimo komunikacija susijusius darbus • Pristatyti Lietuvos pasirengimą pirmininkauti ES Tarybai, ES Tarybos veiklą ir Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai • Pristatyti Lietuvą
Atlikti parengiamuosius ir horizontalius pirmininkavimo ES Tarybai darbus	• Patobulinti pirmininkavimo funkcijas vykdydiančių asmenų kompetenciją • Sudaryti prielaidas sklandžiam Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai, pasinaudojant Lietuvos ir užsienio ekspertų pagalba • Užtikrinti pirmininkavimo organizavimo tarpinstitucinės sistemos funkcionavimą, įgyvendinant ESF lėšomis finansuojamą projektą • Įgyvendinti pirmininkavimo funkcijas atliksiančių asmenų motyvacijos sistemą • Užtikrinti Seimo dalyvavimą Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai procesuose

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Užsienio reikalų ministerijos duomenis

Tarpinstitucinio veiklos plano priemonės buvo perkeltos į ministerijų, atsakingų už plano priemonių įgyvendinimą, atitinkamas strateginių veiklos planų programas, įgyvendinamas 2012 m.

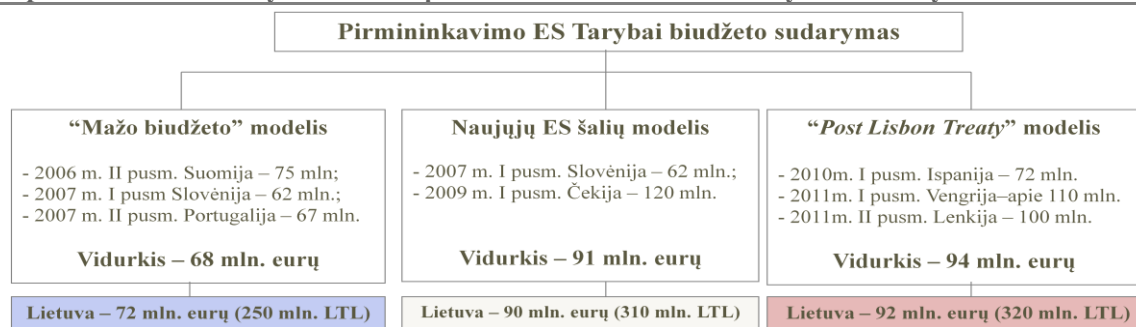
1.2. Suplanuotos lėšos Lietuvos pasirengimui ir pirmininkavimui ES Tarybai (pirmininkavimo biudžetas)

Vyriausybės Europos Sąjungos komisijoje (VESK)¹¹ 2010 m. svarstyty trijų Lietuvos pirmininkavimo biudžeto modelių alternatyvos (žr. 5 pav.) ir Gairėse buvo numatyta, kad „planuojant Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai biudžetą, vadovaujasi principine nuostata, kad Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai bus „mažo biudžeto“, o išlaidų dydis apskaičiuojamas pagal mažiausius 2007–2010 m. pirmininkavusių valstybių „pirmininkavimo biudžetus“¹².

¹¹ Sudaryta LR Vyriausybės 2009-05-20 nutarimu Nr. 512.

¹² Lietuvos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. gairės, 9.6.1 p.

5 pav. VESK svarstytos Lietuvos pirmininkavimo biudžeto sudarymo alternatyvos

Šaltinis – URM

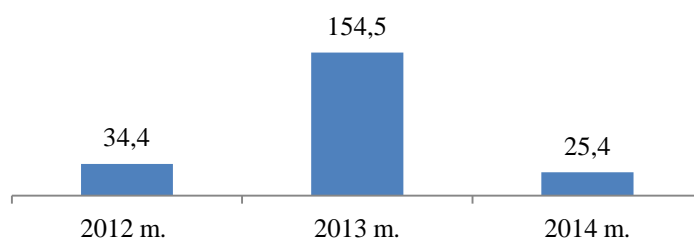
Dėl Lisabonos sutarties įtakos pirmininkavimo tvarkai susitikimai, kurie rengiami Briuselyje, finansuojami iš ES biudžeto, o didžiąją dalį pirmininkaujančios šalies išlaidų sudaro išlaidos, skirtos renginių pirmininkaujančioje valstybėje organizavimui, komunikacijos apie ES Tarybos veiklą užtikrinimui, asmenų, užtikrinančių įvairių pirmininkavimo funkcijų vykdymą, veiklai finansuoti. Todėl netikslinga Lietuvos pirmininkavimui planuojamas išlaidas lyginti su iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo (2009 m.) pirmininkavusių šalių biudžetais. Be to, dėl pirmininkavusių šalių pasirinktų skirtingų pirmininkavimo biudžeto formavimo principų (į pirmininkavimo biudžetą įtraukiamos ne visos išlaidos (pvz. statybų) ir pan.), pasirinktų skirtingų logistinių ir komunikavimo strategijų (pvz., prioritetą teikiant regionų pristatymui Lenkijos pirmininkavimo atveju), Lietuvos ir pirmininkavusių šalių pirmininkavimo biudžetų palyginimas nėra objektyvus.

Gairėse numatyta, kad:

- pagrindinės su pirmininkavimu ES Tarybai susijusios išlaidos bus dengiamos centralizuotai – iš centralizuotos pirmininkavimo programos. Jos valdytojas – Užsienio reikalų ministerija,
- iš centralizuotos programos nedengiamos išlaidos, skirtos organizuoti papildomus renginius, neįtrauktus į pagrindinių pirmininkavimo renginių kalendorių, ir papildomos (decentralizuotos), neįtrauktos į bazinį paketą. Maksimalus galimas jų dydis nebuvo numatytas.

Pagal tarpinstitucinį veiklos planą Lietuvos pasirengimui ir pirmininkavimui ES Tarybai 2013 m. skirtos lėšos 2012–2014 m. sudarys apie 214 mln. Lt (žr. 6 pav.).

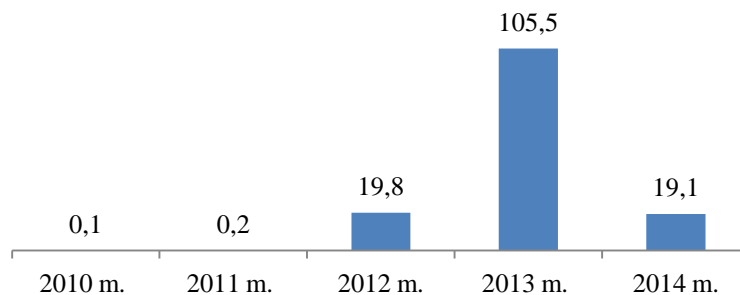
6 pav. Tarpinstitucinio veiklos plano tikslui „Užtikrinti sklandų ir efektyvų pirmininkavimą ES Tarybai“ įgyvendinti 2012–2014 m. numatomos lėšos (mln. Lt)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Užsienio reikalų ministerijos duomenis

144 mln. Lt (67 proc.) iš planuojamų 214 mln. Lt sudarys Užsienio reikalų ministerijos Lietuvos pirmininkavimų (koordinavimų) programos tikslo „Pirmininkauti ir atstovauti ES Tarybai“ įgyvendinimui skirtos lėšos (žr. 7 pav., detaliau pagal uždavinius žr. 2 priedą).

7 pav. URM 2010–2014 m. Lietuvos pirmininkavimų (koordinavimų) programos tikslui „Pirmininkauti ir atstovauti ES Tarybai“ skirtos ir planuojamos lėšos (mln. Lt)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Užsienio reikalų ministerijos duomenis

Užsienio reikalų ministerija 2010 ir 2011 m. pagal šią programą pasirengimui pirmininkauti ES Tarybai panaudojo 0,3 mln. Lt.

Užsienio reikalų ministerija (ir VESK) neturi informacijos, kiek kitos institucijos decentralizuotai jau panaudojo ir kiek planuoja panaudoti rengiantis ir pirmininkaujant ES Tarybai (išskyrus numatomas tarpinstitucinio veiklos plano priemones). Todėl, siekdami surinkti informaciją, apklausėme Ministro Pirmininko tarnybą ir visas ministerijas apie ministerijų ir joms pavaldžių institucijų lėšų, skirtų pasirengti pirmininkauti ES Tarybai, panaudojimą. Nustatėme, kad šiems tikslams decentralizuotai 2009-01-01–2011 m. 9 mėn. panaudota 102,94 tūkst. Lt¹³. Daugiausia išlaidų patyrė (kartu su pavaldžiomis institucijomis): Sveikatos apsaugos ministerija – 25,68 tūkst. Lt, Finansų ministerija – 15,83 tūkst. Lt¹⁴, Energetikos ministerija – 7,57 tūkst. Lt, kitų ministerijų išlaidos mažesnės nei 1 tūkst. Lt. Pagal išlaidų struktūrą daugiausiai išlaidų (beveik 99 proc.) patirta darbuotojų komandiruotėms (stažuotėms) į Europos Sąjungos valstybes.

Nustatyta, kad 2012–2013 m. kai kurios institucijos planuoja decentralizuotus mokymus iš ES struktūrinių fondų lėšų.

Pavyzdys

LR aplinkos ministerija informavo, kad 2012–2013 m. planuoja decentralizuotus mokymus iš ES struktūrinių fondų lėšų, projektas šiuo metu ruošiamas.

Užsienio reikalų ministerija vykdo tris Europos Socialinio fondo ir valstybės biudžeto lėšomis finansuojamus projektus, taip pat dalyvauja įgyvendinant vieną projektą (vykdytoja – Ministro Pirmininko tarnyba), kurių kai kurios veiklos (mokymai, stažuotės, tyrimai ir kt.) susiję su

¹³ 2009 m. 33,64 tūkst. Lt, 2010 m. 39,21 tūkst. Lt, nuo 2011-01-01 iki 2011-09-01 – 30,09 tūkst. Lt.

¹⁴ Iš jų 5,89 tūkst. Lt apmokėta iš ES techninės paramos lėšų už 2010 m. Finansų ministerijos atstovo komandiruotę į Maastrichtą (Nyderlandų Karalystė) dalyvauti Europos viešojo administravimo instituto organizuotame seminare „Pirmininkavimo iššūkiai – Pirmininkavimo Europos Tarybos darbo grupėms praktiniai aspektai“.

pasirengimu ir pirmininkavimu ES Tarybai. Bendra projektų vertė 27,18 mln. Lt, projektus planuojama baigti 2012–2013 m (detaliau 2.6 poskyryje ir 8 priede). Ne visos įgyvendinamų projektų veiklos, susijusios su pirmininkavimu ES Tarybai, yra įtrauktos į tarpinstitucinį veiklos planą.

1.3. Numatyta informacijos teikimo apie centralizuotai naudojamą lėšas tvarka, tačiau ji nesudaro tinkamų prielaidų efektyviai lėšų naudojimo priežiūrai

Seimas nutarė prašyti¹⁵, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė, pasibaigus 2012 m. pirmajam ir kiekvienam paskesniai ketvirčiui, apie tarpinstitucinio veiklos plano ir pirmininkavimo biudžeto vykdymą atsiskaitytų Seimo Europos reikalų komiteto posėdyje, dalyvaujant specializuotų¹⁶ Seimo komitetų pirmininkams ar jų paskirtiems atstovams, o Seimo pageidavimu – ir Seimo posėdyje. Tuo tarpu tarpinstituciniame veiklos plane, kaip reglamentuota Strateginio planavimo metodikos 22 p., numatyta, kad ministerijos ir kitos valstybės institucijos, atsakingos už tarpinstitucinio plano priemonių vykdymą, kasmet iki sausio 31 d. pateikia informaciją apie priemonių vykdymą Užsienio reikalų ministerijai, o ji parengia apibendrintą plano įgyvendinimo ataskaitą. Planuojama, kad ši ataskaita bus teikiama svarstyti VESK. Jei minėta informacija ministerijai ir VESK bus teikiama vieną kartą per metus, nebus užtikrintas (arba bus apsunkintas) objektyvios informacijos apie panaudotas lėšas teikimas Seimui. Taip pat nebus užtikrinta efektyvi pasirengimui ir pirmininkavimui naudojamų lėšų priežiūra.

Atsižvelgiant į pirmininkavimo svarbą ir tai, kad Lietuva neturi pirmininkavimo ES Tarybai patirties, bei siekiant, kad informacija Seimui būtų pateikiama laiku ir išsami, be to, kad būtų užtikrinta efektyvi pirmininkavimo biudžeto priežiūra, būtina nustatyti priemones, užtikrinančias, kad informacija apie institucijų pasirengimui ir pirmininkavimui panaudotas lėšas būtų teikiama Užsienio reikalų ministerijai ir VESK dažniau nei kartą per metus.

Gairėse numatyta galimybė institucijoms decentralizuotai planuoti ir naudoti su pasirengimu ir pirmininkavimu ES Tarybai susijusias išlaidas, o informacijos apie tokias priemones ir institucijų decentralizuotai naudojamą lėšas teikti nenumatoma, todėl didėja rizika, kad įgyvendinamos priemonės gali dubliuotis. Taigi būtina numatyti apibendrintos informacijos apie visų (centralizuotai ir decentralizuotai) vykdomų priemonių ir joms įgyvendinti panaudotų lėšų teikimo tvarką.

¹⁵ LR Seimo 2011-11-10 nutarimas Nr. XI-1651, 3 str. 2 p.

¹⁶ Pagal LR Seimo statuto 180(1) str. 2 d. „specializuotas komitetas“ - bet kuris Seimo komitetas, išskyrus Europos reikalų ir Užsienio reikalų komitetus.

1.4. Užsienio reikalų ministerijos užsakymu analizuotos biudžeto vykdymo rizikos, bet nesuplanuotos jų valdymo priemonės

Užsienio reikalų ministerijos užsakymu 2011 m. atliktas tyrimas nustatė didžiausias pirmininkavimo biudžeto vykdymo rizikas ir pateikė siūlymus jų valdymui (žr. 1 lentelę), bet jų valdymo priemonių įgyvendinimas nėra numatytas.

1 lentelė. Pasitelktų ekspertų įvardytos pagrindinės Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai biudžeto vykdymo rizikos ir jų valdymo priemonės

Rizika	Rizikos veiksniai	Siūlomos rizikos valdymo priemonės
Tarpinstitucinio bendradarbiavimo rizika	Konstruktivaus institucijų bendradarbiavimo trūkumas, priešinimasis priemonių vykdymui laikantis projekcinio valdymo principų. Neefektyvus institucijų veiksmų koordinavimas siekiant bendrų Pirmininkavimo tikslų. Formalus institucijų bendradarbiavimas Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai koordinatoriumi (stebėsenos ataskaitų pateikimo vėlavimas, netikslus pildymas ir pan.).	Pirmininkavimo projekto vykdymo reglamento, kuriuo Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai koordinatoriui būtų suteikti įgaliojimai koordinuoti, stebėti ir kontroliuoti visų priemonių įgyvendinimą, o atsakingos institucijos būtų įpareigosotos bendradarbiauti ir teikti aktualius duomenis, parengimas ir patvirtinimas. Projekto valdymo vadovo, apimančio apimčių, tvarkaraščio, finansų, kokybės, pirkimų, renginių planavimo, organizavimo ir vykdymo, pokyčių ir kitų sričių valdymo metodikas, parengimas, suderinimas su visomis už priemonių vykdymą atsakingomis institucijomis ir aktyvus taikymas. Papildomų išorės ekspertų įtraukimas.
Nevienodos renginių kokybės rizika	Skirtingų institucijų atsakomybės srityse esančių renginių kokybės skirtumai. Renginių planavime ir organizavime dalyvaujančių ekspertų ir/ar jų kompetencijos trūkumas.	Projekto valdymo vadovo parengimas ir taikymas. Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai koordinatoriaus aktyvus dalyvavimas renginių organizavimo ir koordinavimo veikose, bendradarbiaujant su institucija, atsakinga už renginį. Renginių organizavimo paslaugų pirkimas.
Su pirmininkavimu susijusių veiklų apimčių padidėjimo rizika	Susitikimų / renginių skaičiaus augimas. Susitikimų / renginių dalyvių skaičiaus augimas. Kitų priemonių įgyvendinimo apimčių padidėjimas.	Projekto valdymo vadovo parengimas, suderinimas su visomis pirmininkavimo priemonių vykdyme dalyvaujančiomis institucijomis ir aktyvus taikymas. Aktyvi Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai koordinatoriaus veikla, įvertinant galimą pokyčių poveikį ir siūlant sprendimus.
Kainų augimo rizika	Pirmininkavimo veiklų vykdymui reikalingų prekių, paslaugų ir darbų kainų padidėjimas.	Išankstinis viešųjų pirkimų vykdymas ir preliminarių sutarčių su tiekėjais sudarymas. Galimos infliacijos įvertinimas ir rezervo Pirmininkavimo biudžete numatymas.
Darbo užmokesčio augimo rizika	Greičiau nei viešajame sektoriuje auga privataus sektoriaus darbo užmokestis. Mažėja darbo viešajame sektoriuje patrauklumas.	Galimo vidutinio atlyginimo augimo įvertinimas ir rezervo Pirmininkavimo biudžete numatymas. Darbuotojų motyvavimo sistemos sukūrimas.
Vėlavimo rizika	Ilgesnis, nei planuota, viešųjų pirkimų vykdymo laikotarpis. Parengiamųjų ir horizontalių priemonių įgyvendinimo vėlavimas dėl žmogiškųjų išteklių ir/ar jų kompetencijos trūkumo.	Projekto valdymo vadovo parengimas, suderinimas su visomis Pirmininkavimo priemonių vykdyme dalyvaujančiomis institucijomis ir aktyvus taikymas. Aktyvus Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai koordinatoriaus dalyvavimas koordinuojant ir kontroliuojant priemonių įgyvendinimą. Viešųjų pirkimų vykdymas per centrinę perkančiąją organizaciją.
Šaltinis – Užsienio reikalų ministerija		

Atkreipiame dėmesį ir į pirmininkavimo biudžeto didėjimo riziką – ankstesnių Lietuvos pirmininkavimų metu Užsienio reikalų ministerija, siekdama sumažinti pirmininkavimo biudžeto didėjimo rizikas, naudojo šiuos rizikos valdymo būdus, į kuriuos tikslinga atsižvelgti ir planuojant pasirengimo ir pirmininkavimo ES Tarybai biudžeto rizikų valdymą:

1. Nuolat analizavo ir prireikus koregavo pirmininkavimo biudžetą¹⁷ (lankstus (koreguojamas) biudžetas), atsižvelgiant į skirtų lėšų, darbotvarkės pokyčius ar pan. pasikeitusias aplinkybes

Pagal Užsienio reikalų ministerijos įgyvendinamą Pirmininkavimų (koordinavimų) programą 2011 m. pirmininkavimo ESBO uždaviniui planuota 8,9 mln. Lt, patikslinus planą skirta beveik 800 tūkst. Lt mažiau (patikslintas 2011 m. planas 8,13 mln. Lt). Siekiant, kad pagrindinis pirmininkavimo renginys – Ministrų Tarybos sesija įvyktų 2011 m. gruodžio 6–7 d. (kaip planuota) Vilniuje, ministerijai reikėjo taupyti kitų programos priemonių sąskaita. Dėl to mažintos išlaidos reprezentacinėms reikmėms, sumažintas užsienio reikalų ministro (ESBO pirmininko) komandiruočių ir (ar) delegacijos dalyvių skaičius, mažintos kitos reikmės, be to, dėl objektyvių priežasčių atsisakyta kai kurių renginių ir 2011 m. I pusmetį sutaupyta beveik 2,1 mln. Lt.

2. Rėmėjų paieška. Visų ankstesnių Lietuvos pirmininkavimų tarptautinėms organizacijoms biudžetams teigiamos įtakos turėjo rėmėjų parama:

– Demokratijų bendrijų pirmininkavimo metu rėmėjai užtikrino maždaug 70-ies nevyriausybinių organizacijų dalyvių vežimą, maitinimą ir apgyvendinimą, keli fiziniai ir juridiniai asmenys parėmė pinigineis lėšomis (iš viso apie 34 tūkst. Lt),

– pirmininkavimo ESBO – į Užsienio reikalų ministerijos kvietimą atsiliepė trys rėmėjai, su jais sudarytos panaudos sutartys dėl: 73 limuzino klasės automobilių, IT ir kitos įrangos suteikimo.

Siekiant efektyviai naudoti pasirengimui ir pirmininkavimui skirtas lėšas tikslinga numatyti pirmininkavimo biudžeto vykdymo rizikų valdymo priemones.

2. Kas įgyvendinama rengiantis pirmininkauti ES Tarybai?

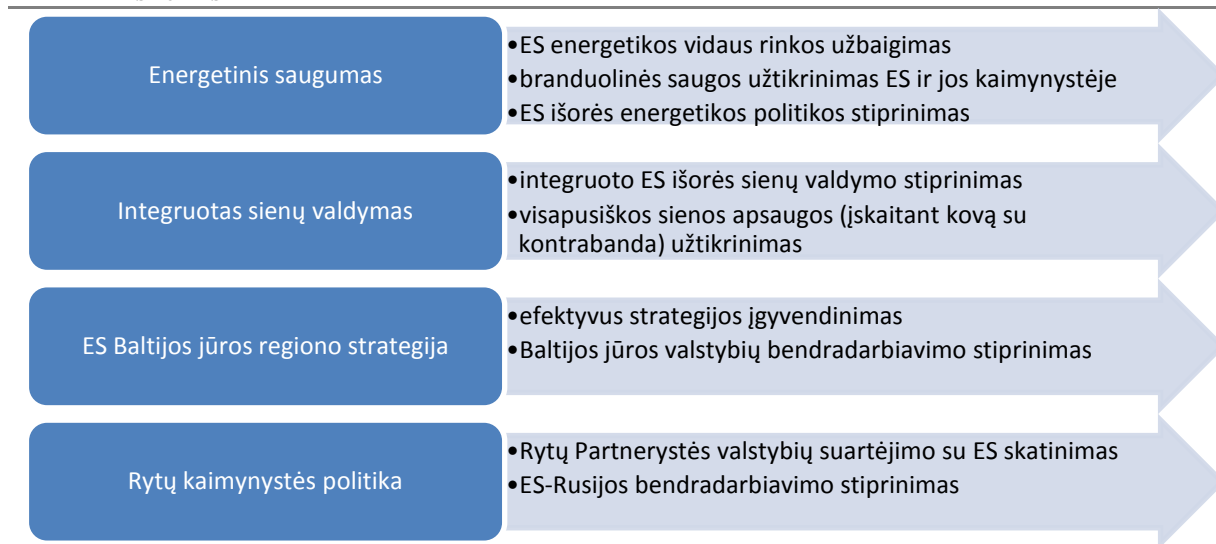
2.1. Sudarytas preliminarus Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetų sąrašas, kuris bus derinamas su trejeto grupės valstybėmis narėmis

Lietuva planuoja kartu su kitomis pirmininkausiančiomis trejeto valstybėmis parengti Pirmininkavimo programą 2012 m. guodžio mėnesį. Vyriausybė ir Seimas priėmė sprendimus

¹⁷ Sąvoką supratome, kaip pirmininkavimo laikotarpiui sudarytą veiklos ir lėšų planą, išreikštą kiekybiniais vienetais.

bendros pirmininkavimo programos derinimui su trejeto grupės valstybėmis narėmis – Seimas pritarė¹⁸, kad tarp Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai prioritetinių sričių, kurios bus derinamos su kitų dviejų pirmininkausiančių valstybių planuojamomis prioritetinėmis sritimis, turėtų būti Vyriausybės pasiūlyti prioritetai (žr. 8 pav.).

8 pav. Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai prioritetinės sritys, kurios bus derinamos su kitų dviejų pirmininkausiančių valstybių planuojamomis prioritetinėmis sritimis

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Užsienio reikalų ministerijos dokumentus

Tam tikrų politikos sričių aktualiausių klausimų pirmininkavimo sąvadą ir numatytų klausimų aprašus, kuriuos Vyriausybė turi pateikti Seimui iki 2012 m. kovo 10 d., numatoma svarstyti Seimo komitetuose.

2.2. Konsultuojamasi su trejeto valstybėmis narėmis, siekiant pasidalyti su pirmininkavimu susijusia patirtimi

Lyginant su Airija ir Graikija, Lietuva pirmoji yra parengusi pirmininkavimo prioritetus. Lietuva taip pat pateikė trejeto valstybėms savo Komunikacijos strategijos projektą. Svarstytas bendros pirmininkausiančių šalių interneto svetainės kūrimo klausimas, tačiau Lietuva ir Airija planuoja kurti atskiras. Konsultacijose įvardyta, kad ketinama tarp valstybių pasidalyti renginiais, organizuoti kai kuriuos bendrus renginius (konferencijas) vienoje vietoje kartu. Taip pat ketinama koordinuoti ambasadorių veiklą, susijusią su renginių organizavimu ir pan. Pastebėtina, kad Lietuvos atstovai pasiūlė pirkti bendrą akreditavimo sistemą, tačiau Airija šiam siūlymui nepritarė. Atsižvelgiant į šalių ribotas finansines galimybes ir pablogėjusią eurozonos ekonominę padėtį, tikslinga skirti ypač daug dėmesio konsultacijoms su trejeto šalimis, teikti siūlymus, kad būtų maksimaliai išnaudotos galimybės

¹⁸ LR Seimo 2011-11-10 nutarimas Nr. XI-1651, 2 str. 2 d.

pirmininkavimo darbo krūvį (renginių organizavimą ir kt. priemonės) paskirstyti tarp šalių ar organizuoti bendras priemones. Tai sudarytų galimybes taupiau naudoti pirmininkavimui skirtas lėšas.

2.3. Atsižvelgiant į numatomus Lietuvos pirmininkavimo prioritetus rengiamas Lietuvos pirmininkavimų ES Tarybai susitikimų sąrašas

Lietuva pirmininkavimo laikotarpiu pagal tarpinstitucinį veiklos planą preliminariai planuoja organizuoti 140 žemesnio ir 39 aukšto politinio lygmens susitikimus, priklausomai nuo ES institucijų ir tarptautinių organizacijų darbotvarkės, pirmininkavimo laikotarpiu gali kisti suplanuotų susitikimų skaičius ar pobūdis.

VESK 2012-02-24 nuspręsta, kad nevyriausybių ir visuomeninių organizacijų, mokslo, verslo ir kitų sričių atstovų susitikimai galės būti įtraukiami į Lietuvos pirmininkavimų ES Tarybai susitikimų sąrašą, jeigu jie atitiks Lietuvos pirmininkavimo prioritetus ir bus suderinti su Užsienio reikalų ministerija.

Vyriausybė 2012-02-02 ministerijas ir kitas už pirmininkavimo renginių organizavimą atsakingas institucijas įpareigojo¹⁹:

- peržiūrėti pirmininkavimo renginių organizavimo tikslingumą ir atitiktį numatomiems Lietuvos pirmininkavimo prioritetams,
- Lietuvos pirmininkavimų ES Tarybai susitikimų sąrašą su susitikimų aprašais pateikti Užsienio reikalų ministerijai iki 2012 m. balandžio 2 d.

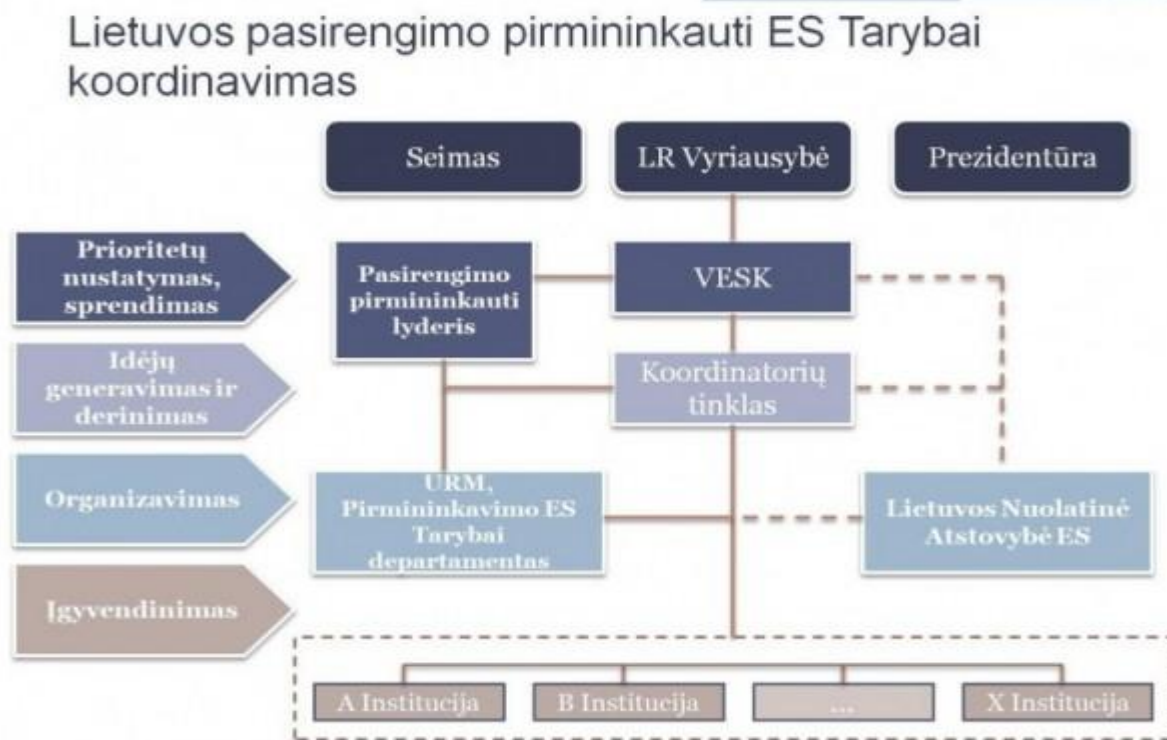
Lietuvos pirmininkavimų ES Tarybai susitikimų sąrašą panuojama tvirtinti kartu su patikslintu tarpinstituciniu veiklos planu iki 2012 m. liepos 1 d.

2.4. Sudaryta Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai koordinavimo struktūra

Pasirengime pirmininkauti ES Tarybai dalyvauja Vyriausybė, Prezidentūra, Seimas, visos ministerijos ir joms pavaldžios įstaigos bei Lietuvos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje. Lietuvos pasirengimo pirmininkauti koordinavimo schema pateikta 9 pav. Esminiai su pasirengimu pirmininkauti ES Tarybai susiję klausimai sprendžiami Vyriausybės posėdžiuose ir pasitarimuose. Pasirengimo pirmininkauti klausimai reguliariai aptariami Seimo Europos reikalų komitete, sprendžiant tam tikrus klausimus ir specializuotuose Seimo komitetuose.

¹⁹ LR Vyriausybės 2012-02-02 pasitarimo protokolas Nr. 7.

9 pav. Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai koordinavimo schema

Šaltinis – Užsienio reikalų ministerija

Lietuvos ES reikalų koordinavimo modelis buvo patobulintas 2009 m. - sudaryta VESK²⁰ ir Užsienio reikalų ministerijai priskirta²¹ pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai koordinavimo funkcija. Gairėse buvo numatyta²² iki 2010-09-01 paskirti pasirengimo pirmininkauti koordinatorių, kuris bus atsakingas už Lietuvos Respublikos pasirengimą pirmininkauti ES Tarybai, juo paskirtas užsienio reikalų viceministras. Tarpžinybiniame Lietuvos Respublikos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai 2013 m. koordinatorių tinkle (veikiančiame nuo 2010 m. sausio mėn., įtvirtintame užsienio reikalų ministro 2011-01-27 įsakymu²³) keičiamasi ekspertinėmis įžvalgomis, nuomonėmis dėl pirmininkavimo tikslų, pirmininkavimo organizavimo ir kt. aktualiais klausimais. Koordinatorių tinklą sudaro ministerijų, Seimo ir Prezidento kanceliarijų, Ministro Pirmininko tarnybos atstovai.

²⁰ LR Vyriausybės Europos Sąjungos komisijos tikslas – padėti Vyriausybei formuoti koordinuotą Lietuvos Europos Sąjungos politiką ir užtikrinti efektyvų jos įgyvendinimą. Į jos sudėtį įeina visų ministerijų, Lietuvos nuolatinės atstovybės ES ir Ministro Pirmininko Tarnybos atstovai. Tai pagrindinė pasirengimo pirmininkauti proceso valdymo grupė, ji nustato pasirengimo pirmininkauti prioritetus ir yra atsakinga už institucijų pozicijų suderinimą pirmininkavimo klausimais.

²¹ LR Vyriausybės nutarimai: 2009-09-09 Nr. 1064 ir 2009-09-16 Nr. 1144, 1.4p.

²² Lietuvos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. gairės, 9.1.7 p.

²³ Vadovaujantis Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklėmis, užsienio reikalų ministras 2011-01-27 įsakymu Nr. V-20 sudarė koordinatorių tinklą Lietuvos Respublikos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. proceso veiklų įgyvendinimui organizuoti, koordinatorių tinklo vadovas – Užsienio reikalų ministerijos Pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai departamento direktorius.

2.5. Numatytos pirmininkavimo funkcijos ir žmogiškieji ištekliai, reikalingi joms įgyvendinti

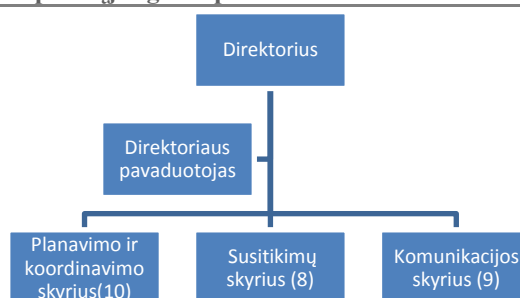
Nustatyta, kad yra parengti (ir VESK jiems pritarta):

- Preliminarus pirmininkavimo funkcijų ir jas vykdysiančių asmenų sąrašas (2012-02-23 duomenimis jame yra 989 asmenų iš įvairių ministerijų ir joms pavaldžių institucijų, sąrašas nuolat tikslinamas, numatoma, kad jame turės būti apie 1400 asmenų).
- Lietuvos nuolatinės atstovybės ES perspektyvinė struktūra (žr. 5 priedą);
- Pirmininkų sąrašas (ES Tarybos darbo grupių ir komitetų, kitų ES institucijų ir tarptautinių organizacijų darbinį struktūrų būsimų pirmininkų sąrašas)²⁴. Planuojama, kad Lietuvos atstovai dalyvaus iš viso 267 (iš 294) darbo grupių ir komitetų, kitų ES institucijų bei tarptautinių organizacijų struktūrų veikloje. Užsienio reikalų ministerijos 2012-02-23 duomenimis, paskirti 185 būsimi ES Tarybos darbo grupių ir komitetų, kitų ES institucijų ir tarptautinių organizacijų darbinį struktūrų pirmininkai.

Pirmininkavimo funkcijų koordinavimui ministerijose buvo įkurti struktūriniai padaliniai ar pirmininkavimo koordinavimo funkcijos priskirtos jau veikiantiems (ar pertvarkytiems) ministerijų struktūriniais padaliniais:

1. Užsienio reikalų ministerijoje ribotam laikui nuo 2010 m. gruodžio mėn. iki 2014 m. birželio mėn.²⁵ įkurtas Pirmininkavimo ES Tarybai departamentas, jame įsteigtos 29 pareigybės. Įvertinus ankstesnių pirmininkavimų patirtį atskirtos planavimo ir koordinavimo, renginių organizavimo funkcijos (sudaryti struktūriniai padaliniai, atsakingi už jų vykdymą, žr. 10 pav.).

10 pav. Pirmininkavimo Europos Sąjungai departamento struktūra

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal URM duomenis

2. Kitų 13-os ministerijų valdymo srityje esančių įstaigų ir struktūrinių padalinių veiksmų, susijusių su pirmininkavimu, koordinavimo funkcijos buvo priskirtos jau veikiantiems atitinkamos ministerijos struktūriniais padaliniais (pvz., Susiekimo ministerijoje – Transporto politikos departamentui) ar pertvarkytiems tarptautinius ar ES reikalus koordinuojantiems ministerijos

²⁴ Mažiausiai 2 asmenys konkrečiame komitete (grupėje).

²⁵ Iki baigsis Trejeto grupės pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpis.

padaliniams (pvz., Žemės ūkio ministerijoje 2010 m. buvo reorganizuotas ministerijos ES reikalų ir tarptautinių ryšių departamentas, o 2011 m. įsteigtas Pasirengimo pirmininkauti ir tarptautinio bendradarbiavimo departamentas; Vidaus reikalų ministerijoje – 2011 m. panaikintas Tarptautinio bendradarbiavimo departamentas ir įsteigtas Europos Sąjungos reikalų skyrius).

Pagal tarpinstitucinį veiklos planą pirmininkavimo funkcijoms įgyvendinti ministerijose įsteigtos ar numatoma įsteigti papildomas pareigybes:

1. Vyriausybė²⁶ 2012 m. Lietuvos nuolatinėje atstovybėje ES papildomai įsteigė 22 atašė ir vieno atašė pavaduotojo pareigybes (nuo 2012-01-01 įsteigtos 5 atašė pareigybės, nuo 2012-04-01 – 1 atašė pavaduotojo pareigybę, nuo 2012-07-01– 17 atašė pareigybių), be to, nuo 2012 m. liepos 1 d. planuojama įsteigti 40 aptarnaujančio personalo pareigybių. Preliminariai planuojama, kad Lietuvos nuolatinėje atstovybėje ES 2013 m. bus iš viso 110 diplomatinio personalo pareigybių (žr. 5 priedą). Įsteigtosios pareigybės Lietuvos nuolatinėje atstovybėje ES išlaikomos iš atitinkamoms institucijoms patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Užsienio reikalų ministerijos atstovai paaiškino, kad papildoma pareigybė Lietuvos nuolatinėje atstovybėje ES steigiama, jei ES Tarybos komitetų ar darbo grupių posėdžiai vyksta dažniau nei 2 kartus per savaitę, jei rečiau – asmuo bus komandiruojamas iš Lietuvos, o tai didina papildomų skrydžių iš (į) Briuselį poreikį (detaliau žr. 3.3 poskyrį). Vyriausybė 2012-02-02²⁷ ministerijas ir kitas už pirmininkavimo renginių organizavimą atsakingas institucijas įpareigojo išanalizuoti numatomų komandiruočių 2013–2014 m. poreikį, trukmę ir žmonių skaičių, o Užsienio reikalų ministeriją – tikslinant tarpinstitucinį veiklos planą įvertinti komandiruočių tikslingumą, atsižvelgus į ES institucijų ir tarptautinių organizacijų darbotvarkes.

2. Pagal tarpinstitucinį veiklos planą, Užsienio reikalų ministerijos duomenis ir kitų ministerijų apklausos rezultatus nustatyta, kad visose ministerijose (išskyrus Krašto apsaugos) ribotam laikui iki 2014 m. birželio 30 d. pirmininkavimo uždaviniams įgyvendinti numatoma įsteigti papildomas ekspertų pareigybes, iš viso 107 darbuotojus (ekspertus) (žr. 6 priedą). Jas planuojama finansuoti iš Europos Socialinio fondo lėšų pagal Užsienio reikalų ministerijos projektą „Lietuvos įsitinklinimo Europos Sąjungoje skatinimas“. Sprendimas dėl jo finansavimo dar nepriimtas. Planuojama, kad terminuotas darbo sutartis su darbuotojais sudarys Užsienio reikalų ministerija. Visas su darbuotojų įdarbinimu ir administravimu susijusias veiklas (darbo laiko apskaitą, darbo užmokesčio priskaitymo ir apmokėjimo apskaitą, atostogas, komandiruotes, nedarbingumą, projekto darbuotojų laikaraščius, ataskaitas Europos socialinio fondo agentūrai ir pan.) atliks projekto vykdytojas – Užsienio reikalų ministerija. Atitinkamos ministerijos šiems darbuotojams (ekspertams) įrengs ir išlaikys jiems

²⁶ LR Vyriausybės 2011-12-21 nutarimas Nr. 1510.

²⁷ LR Vyriausybės 2012-02-02 pasitarimo protokolai Nr. 7.

skirtas darbo vietas, t. y. suteiks patalpas ir apmokės jų išlaikymo išlaidas, suteiks priemones darbui (IT ir kanceliarines prekes), apmokės ryšio ir interneto paslaugas.

2.6. Įgyvendinami projektai

Kaip minėta, Užsienio reikalų ministerija kartu su kitomis institucijomis įgyvendina tris ir dalyvauja įgyvendinant vieną Europos Socialinio fondo ir valstybės biudžeto lėšomis finansuojamus projektus. Iš jų finansuojami valstybės tarnautojų, vykdydiančių pirmininkavimo užduotis, mokymai, tyrimai aktualiais pasirengimo pirmininkauti ir pirmininkavimo klausimais, LINESIS sistemos tobulinimas ir kitos su pasirengimu ir pirmininkavimu ES Tarybai susijusios veiklos (detaliau žr. 8 priedą). Iš šių lėšų 2011 m. parengtos Komunikacijos ir Logistikos strategijos, galimybių studija dėl Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. biudžeto, atlikti bei atliekami kiti tyrimai.

2012 m. kovo 1 d. duomenimis, pagal keturis projektus pasirašyta sutarčių už beveik 14,41 mln. Lt, panaudota 7,61 mln. Lt (apie 28 proc. bendros projektų vertės) (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. Duomenys apie projektų pasirašytų sutarčių vertes ir panaudotas lėšas iki 2012-03-01						
Projekto pavadinimas	Projekto vykdytojas	Bendra vertė (mln. Lt)	Pasirašyta sutarčių		Išmokėta/panaudota	
			Iš viso (mln. Lt)	proc. nuo bendros vertės	Iš viso (mln. Lt)	proc. nuo bendros vertės
Lietuvos valstybės tarnautojų, atstovaujančių Lietuvos interesams Europos Sąjungoje, kvalifikacijos tobulinimas	URM	16,009	11,39	71	6,13	38
Lietuvos Europos Sąjungos reikalų sistemos efektyvumo didinimas (LESSED)	MPT	7,094	1,283	18	0,966	13,6
Lietuvos dalyvavimo ES iniciatyvose įvertinimas	URM	1,102	0,535	49	0,232	21
LR užsienio reikalų ministerijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas	URM	2,975	1,201	40	0,280	9,4
Iš viso:		27,180	14,41	53	7,61	28

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Užsienio reikalų ministerijos ir Ministro Pirmininko tarnybos pateiktus duomenis

Projektų tikslai, uždaviniai, vykdytojai, partneriai, tikslinės grupės, terminai ir numatomi bei pasiekti rezultatai pateikiami 8 priede.

Projektuose numatyta, kad:

- centralizuotai organizuojami mokymai, nepriklausantys nuo asmens specializacijos,
- decentralizuotai organizuojami darbinių ES kalbų mokymai ir tie mokymai, kurie tiesiogiai priklauso nuo konkrečios valstybės tarnautojo veiklos specifikos.

Numatyta rengti centralizuotus tarnautojų, atstovaujančių Lietuvos interesams ES, mokymus 2 etapais:

- iš pradžių organizuoti kvalifikacijos tobulinimą, siekiant vykdyti su atstovavimu susijusius mokymus,
- artėjant Lietuvos pirmininkavimui ES organizuoti kvalifikacijos tobulinimą, suteikiant specifinių žinių ir įgūdžių, reikalingų vykdyti su pirmininkavimu ES susijusias funkcijas, mokymus orientuojant į tuo metu aktualiausius gebėjimų tobulinimo poreikius.

Audito metu, įvertinę projekto veiklų eigą, nustatėme, kad:

1. Vėluoja trijų Užsienio reikalų ministerijos (kartu su partneriais) projektų planuojamų veiklų įgyvendinimas dėl šių priežasčių:

- daugiau nei metus užsitęsė projekto „Lietuvos valstybės tarnautojų, atstovaujančių Lietuvos interesams Europos Sąjungoje, kvalifikacijos tobulinimas“ viešųjų pirkimų procedūros: 2010 m. vykęs pirkimas nutrauktas perkančiosios organizacijos (projekto partnerio VšĮ Lietuvos viešojo administravimo instituto) iniciatyva, o naujai vykdytas pirkimas užsitęsė, nes perkančioji organizacija kelis kartus kreipėsi išaiškinimo į Viešųjų pirkimų tarnybą, viešųjų pirkimų procedūros atnaujintos 2011 m. liepos mėn., sutartis (su laimėtojais) pasirašyta 2011 m. gruodžio mėn;

- projekto „LR užsienio reikalų ministerijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas“ vėlavimo priežastys: pusmečiu užsitęsęs finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymas, todėl kursai prasidėjo ne 2011 m. pavasario (kaip planuota), o rudens semestre, ilgiau buvo rengiami ir derinami viešojo pirkimo dokumentai;

- projekto „Lietuvos dalyvavimo ES iniciatyvose įvertinimas“ tyrimo „Lietuvos indėlio ir ateities perspektyvų formuojant ir įgyvendinant ES politiką Rytų kaimynystės valstybių atžvilgiu“ parengimo paslaugų viešasis pirkimas neįvyko (nedalyvavo nė vienas tiekėjas), todėl pakeista veikla į „ES išorės sienų stiprinimas kaip galimas Lietuvos pirmininkavimo ES Taryboje prioritetą ES iniciatyvų ir Lietuvos interesų kontekste“, nes esama tematika tapo neaktuali, pasiūlymų pateikimo terminas - 2012 m. kovo 23 d. Siekiant suvaldyti projekto veiklos valdymo rizikas buvo patikslinti (suderinus su VšĮ Europos socialinio fondo agentūra) reikalavimai tiekėjams, studijos apimtis bei atlikimo terminai.

2. Audito metu buvo pakeistas Ministro Pirmininko tarnybos projektas „Lietuvos Europos Sąjungos reikalų sistemos efektyvumo didinimas“. Vidaus reikalų ministro įsakymu²⁸ skirta

²⁸ 2011-12-20 įsakymas Nr. 1V-938 „Dėl papildomo finansavimo skyrimo projektui, finansuojamam pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.2-VRM-05-V „Geresnis europos sąjungos politikų įgyvendinimas“, ir LR vidaus reikalų ministro 2009 m. lapkričio 4 d. įsakymo Nr. 1V-586 „Dėl finansavimo skyrimo projektui, finansuojamam pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.2-VRM-05-V „Geresnis Europos Sąjungos politikų įgyvendinimas“ pakeitimo.

papildomai 931,36 tūkst. Lt šiam projektui įgyvendinti (bendra projekto vertė padidėjo iki 8,03 mln. Lt). Pagal Ministro Pirmininko tarnybos duomenis, įvertinus tarpinstitucinio veiklos palno pokyčius, kuriame numatytos priemonės, finansuojamos iš šio projekto lėšų, ir suderinus su VŠĮ Europos socialinio fondo agentūra pakeistos veiklos:

- padidintas stažuočių skaičius nuo 260 iki 310;
- papildyta veikla „Efektyvaus pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Taryboje užtikrinimas“, planuojama organizuoti 155 vizitus į ankstesnio trejeto (Lenkija, Danija, Kipras) ir į Lietuvos trejeto (Airija, Graikija) valstybes – rengti bendrą programą, taip pat jų susitikimai Vilniuje ir kt.;

- pratęstas projekto įgyvendinimo laikotarpis 6 mėnesiais (iki 2013 m. kovo 31 d.);

Vėluojamos įgyvendinti trijų projektų („Lietuvos valstybės tarnautojų, atstovaujančių Lietuvos interesams Europos Sąjungoje, kvalifikacijos tobulinimas“, „Lietuvos dalyvavimo ES iniciatyvose įvertinimas“, „Lietuvos valstybės tarnautojų, atstovaujančių Lietuvos interesams Europos Sąjungoje, kvalifikacijos tobulinimas“) veiklos didina riziką, kad projektų rezultatai gali būti nepasiekti planuojamu laiku, o kai kurie projektų rezultatai (tyrimai) gali tapti neaktualūs, nepritaikomi.

Užsienio reikalų ministras 2011 m. sudarė projekto „Lietuvos valstybės tarnautojų, atstovaujančių Lietuvos interesams Europos Sąjungoje, kvalifikacijos tobulinimas“ valdymo grupę, kurios nariai yra projekto vykdytojo ar partnerių, Seimo ir Vidaus reikalų ministerijos atstovai. Jos pagrindinės funkcijos - vertinti projekto pažangą, projekto rezultatus ir galimą įgyvendinimo riziką.

Iki pirmininkavimo liko daugiau nei metai, todėl tikslinga įvertinti projektų įgyvendinimo rizikas ir numatyti jų valdymo priemones, kad būtų laiku pasiekti planuojami projektų rezultatai ir jais būtų galima tinkamai pasinaudoti įgyvendinant pirmininkavimo užduotis.

3. Kokios logistikos rizikos, susijusios su pirmininkavimu ES Tarybai?

3.1. Trūksta tinkamų pirmininkavimo renginiams organizuoti patalpų

Aukščiausio lygio renginiams organizuoti reikalinga patalpų infrastruktūra Lietuvoje nepakankamai išvystyta²⁹, todėl trūksta tinkamų (atitinkančių saugumo ir kt. reikalavimus) reprezentacinių patalpų. Ministro Pirmininko potvarkiu sudaryta darbo grupė³⁰ 2009 m. svarstė

²⁹ Konstatuota 2009-04-02 LR Vyriausybės pasitarime.

³⁰ LR Ministro Pirmininko 2009-05-18 potvarkiu Nr. 179 sudaryta tarpžinybinė darbo grupė, turinti parengti pasiūlymus dėl konkrečių konferencijų centrų pasirinkimo.

pirmininkavimo renginių organizavimo alternatyvas (įvairaus masto³¹ renginiams svarstytos 6 alternatyvos, žr. 7 priedą) ir pritarė, kad pagrindiniai pirmininkavimo renginiai vyktų Lietuvos parodų ir kongresų centre LITEXPO. Pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais tarpinstituciniame veiklos plane priemonės, susijusios su patalpų infrastruktūros pritaikymu renginiams Lietuvoje organizuoti, nėra numatytos.

Vyriausybės 2012-02-02 pasitarime³² numatyta, kad „Lietuvai pirmininkaujant ES Tarybai 2013 m. aukščiausio lygio susitikimai, konferencijos ir reprezentaciniai renginiai Lietuvoje bus organizuojami Nacionalinės dailės galerijos, Lietuvos parodų ir kongresų centro LITEXPO ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų patalpose, pastarąsias įrengus ir pritaikius pirmininkavimo ES Tarybai susitikimų reikmėms iki 2013 m. gegužės 1 d.“ Neįrengus laiku Valdovų rūmų, yra alternatyva – Nacionalinės dailės galerijos patalpos, tačiau didelio masto renginiams organizuoti tokių patalpų (kur gali tilpti daugiau kaip 500 dalyvių, yra daugiau kaip 1000 kv. m. salės), kokios yra LITEXPO, šiuo metu Lietuvoje nėra. Beje, kad patalpos atitiktų aukščiausio lygio susitikimams keliamus saugumo ir kt. reikalavimus, jas reikia papildomai įrengti.

Tinkamų patalpų trūko ir ankstesnių pirmininkavimų metu, o patalpų pritaikymas renginiams buvo skirtingai organizuojamas pirmininkavimo BJVT (2010 m. liepos 1–2 d.) ir Demokratijų bendrijai (2011 m. liepos 3–4 d.) renginiams ir organizuojant ESBO Ministrų Tarybos sesiją Vilniuje (2011 m. gruodžio 6–7 d.):

– BJVT renginiai vyko LITEXPO ir Nacionalinės dailės galerijos patalpose³³, nors LITEXPO patalpos buvo per didelės tokio masto (11-os valstybių vadovų ir Europos Komisijos atstovo susitikimas) renginiui. Be to, nuomojamos buvo tik patalpos, kurias Užsienio reikalų ministerija papildomai reikėjo įrengti (nuomojamose patalpose nebuvo reikiamos įrangos (baldu, IT, komunikacinės, vertimo ir kt. įrangos), todėl buvo vežami ministerijos baldai, kita įranga, o trūkstama – nuomota.

– Demokratijų bendrijų renginiai organizuoti Taikomosios dailės muziejuje, Nacionalinėje dailės galerijoje ir LITEXPO pagal Užsienio reikalų ministerijos renginių organizavimo paslaugų sutartį³⁴. Taigi pareiga įrengti ir pateikti renginiui tinkamas patalpas buvo perkelta organizatoriui, kurio paslaugos Užsienio reikalų ministerijai pagal sutartį kainavo 20 proc. patalpų nuomos kainos (iš viso už nuomos paslaugas 21 tūkst. Lt, iš jų 20 proc. organizatoriui – 4,2 tūkst. Lt). Renginio apimtis – pakviestos 144 valstybės (ESBO 56 dalyvės), atvyko 82 oficialios delegacijos, 1 300 dalyvių (140 akredituotų žurnalistų).

³¹ Aukšto politinio lygio, ekspertų lygio renginiai, konferencijos, seminarai ir kt.

³² LR Vyriausybės 2012-02-02 pasitarimo protokolas Nr. 7.

³³ LITEXPO rūmuose vyko Baltijos plėtros forumo aukščiausio lygio susitikimas, o premjerų susitikimo pagrindinis renginys vyko 2010-07-02 Nacionalinėje dailės galerijoje.

³⁴ Pagal UAB „Baltic cliper“ sudarytą 2011-03-10 renginių organizavimo sutartį renginių organizavimo paslauga apima ir reikalingų patalpų nuomą.

– ESBO Ministrų sesijai (renginio apimtis: 77 delegacijos, 56 dalyvaujančių šalių ministrai ir aukšto rango atstovai, bei valstybių partnerių ir tarptautinių organizacijų atstovai) organizuoti Užsienio reikalų ministerija su LITEXPO 2011 m. liepos 27 d. sudarė negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį³⁵, bendra kaina – 3,54 mln. Lt. Įskaičiuoti visi nuomotojo mokami mokesčiai (21 proc. PVM – 614,02 tūkst. Lt), elektros, vandens, šildymo, patalpų remonto išlaidos ir kitos nuomotojo išlaidos, susijusios su nuomojamų patalpų įrengimu pagal nuomininko nustatytus reikalavimus patalpoms su infrastruktūra. Be to, į sutartį įtraukti objektai (derybų stalas, kita biuro įranga, elektros instaliacija ir kt.), kurių vertė nenurodyta ir už kuriuos sutartyje nuomos kaina nenumatyta. Patalpos buvo nuomojamos nuo 2011-11-27 iki 2011-12-08 (12 dienų), renginys vyko gruodžio 6–7 dienomis (dvi dienas), kitomis dienomis patalpos buvo įrengiamos (ar išmontuojamos).

Pagal Ūkio ministerijos ir LITEXPO 2012-03-29 duomenis, šio centro parodų ir konferencijų bazės pritaikymui pirmininkavimo ir kitiems valstybės svarbos renginiams iš valstybės biudžeto ir ES struktūrinių fondų LITEXPO 2007–2012 m. skirta 6,046 mln. Lt:

- 2007 metais iš valstybės biudžeto skirta 2,7 mln. Lt NATO konferencijai surengti. Dalis už juos įsigytos įrangos ir baldų buvo naudoti ir ESBO renginiams, o, kaip paaiškino LITEXPO atstovai, prireikus įranga ir baldai gali būti naudojami pirmininkavimo ES Tarybai renginiams organizuoti.

- 2011 m. skirta 1,5 mln. Lt valstybės biudžeto lėšų (įstatiniam kapitalui didinti) ir 0,846 mln. Lt iš Sanglaudos fondo pagal projektą „Nacionalinio kongresų centro „LITEXPO“ įkūrimas“ (bendra vertė 4,01 mln. Lt, iš jų 1,66 mln. Lt nuosavos LITEXPO lėšos.). Projekto pagrindinis tikslas – pasiruošti ESBO konferencijai ir ES pirmininkavimo renginiams. Įgyvendinant projektą buvo rekonstruota ketvirtoji LITEXPO salė, investuota į centrinių rūmų vidaus infrastruktūrą, įsigyta įrangos, baldų, pakeistos salės apšvietimo sistemos, įsigytos akustinės pertvaros.

- 2012 m. iš valstybės biudžeto skirta 1 mln. Lt įstatiniam kapitalui didinti. LITEXPO atstovų paaiškinimu, šios lėšos bus skirtos LITEXPO bazei atnaujinti, kai bus suderintas konkretus patalpų ir įrangos poreikis ir išdėstymas ES Tarybos pirmininkavimo renginiams.

Galutiniai sprendimai dėl trūkstamų patalpų ir jų pritaikymo pirmininkavimo ES Tarybai renginiams nepriimti. Priimant sprendimus tikslinga įvertinti, kokią ankstesnių pirmininkavimų renginiams pritaikytos įrangos dalį galima būtų panaudoti ir pirmininkavimo ES Tarybai renginiams organizuoti.

³⁵ Patalpų nuomos pirkimas vykdytas pagal Žemės, esamų pastatų ir kitų nekilnojamųjų daiktų pirkimų arba nuomos ar teisių į šiuos daiktus įsigijimų tvarkos aprašo, patvirtinto Vyriausybės 2003-06-25 nutarimu Nr. 841, 10.1 p. t. y. neskelbiamų derybų būdu.

3.2. Ribotos oficialių delegacijų aptarnavimo Vilniaus oro uosto labai svarbių asmenų salėje galimybės

Nustatyta, kad Vilniaus oro uosto labai svarbių asmenų aptarnavimo zona nepatogu naudotis, nes trūksta tinkamų patalpų:

– Šiuo metu naudojamose 367,79 kv. m. patalpose pirmajame aukšte (pirmojoje salėje) telpa ne daugiau kaip 30–50 asmenų, taigi galima aptarnauti ne daugiau kaip 3–5 delegacijas vienu metu. Be to, negalima aptarnauti Šengeno ir ne Šengeno šalių delegacijas vienu metu.

– Įrengta dar viena 349,39 kv. m. labai svarbių asmenų salė, esanti ne Šengeno riboto patekimo zonoje³⁶ antrajame aukšte (antroji salė), bet ji nutolusi nuo pirmosios salės, kurioje įrengtas labai svarbių asmenų patikros postas. Vadovybės apsaugos departamento darbuotojų teigimu, antrosios salės vieta nėra patogi asmens saugumo užtikrinimo požiūriu, pvz., kilus ekstremalioms situacijoms galimam saugomų asmenų greitam evakavimui ir pan.

Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos atstovai informavo Valstybės kontrolę, kad „Šengeno sienų kodekso VII priede nustatyta, kad, nukrypstant nuo Šengeno sienų kodekso 5 ir 7–13 straipsnių, valstybių vadovai ir jų delegacijos nariai, apie kurių atvykimą ir išvykimą sienos apsaugos pareigūnams buvo oficialiai pranešta diplomatiniais kanalais, pasienyje gali būti netikrinami“. Vilniaus oro uosto atstovas informavo, kad ESBO Ministrų Tarybos sesijos metu ši problema buvo išspręsta tokiu būdu, kai „Šengeno šalių atstovai važiuoja su kortežu nuo pat lėktuvo, jei nereikės laukti bagažo, o kitų (ne Šengeno) šalių delegacijų vadovų pasai per ryšio pareigūną atiduodami patikrai ir taip išvengiama papildomos kontrolės“.

Susisiekimo ministerijos atstovai paaiškino, kad Vengrijos pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu (2011 m. I pusmetį) Budapešto oro uoste buvo įrengtas laikinas statinys, kuriame buvo įrengta labai svarbių asmenų salė. Vyriausybės 2012 m. vasario 2 d. pasitarime numatyta įrengti laikinąsias labai svarbių asmenų patalpas Vilniaus oro uoste Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu, atsakinga už tai institucija – Susisiekimo ministerija.

Be to, Vilniaus oro uostas numatė parengti projektą, pagal kurį ne Šengeno šalių labai svarbių asmenų salė (antroji) būtų perkelta į dabartinės Patrulinės tarnybos patalpas, kurios yra šalia šiuo metu naudojamos pirmosios salės. Iš Susisiekimo ministerijos raštų Ministro Pirmininko tarnybai matyti, kad ieškoma galimybių šį projektą įgyvendinti iš valstybės biudžeto lėšų iki pirmininkavimo ES Tarybai renginio – ministrų susitikimo 2013 m. gruodžio mėn. Planuojama projekto vertė 4,67 mln. Lt (iš jų 3 mln. Lt būtų skirti statybos darbams, apie 250 tūkst. Lt

³⁶ Riboto patekimo vieta – oro uosto kontroliuojamosios zonos dalys, į kurias ne tik ribojamas patekimas, bet ir taikomi kiti aviacijos saugumo standartai. Oro eismo paslaugas teikiančios įmonės kontroliuojamoji teritorija – oro eismo paslaugas teikiančios įmonės teritorijos dalis, į kurią patekimas yra kontroliuojamas civilinės aviacijos saugumui užtikrinti. Leidimų patekti į oro uosto riboto patekimo vietas ir oro eismo paslaugas teikiančios įmonės kontroliuojamąsias teritorijas išdavimo taisyklės, patvirtintos Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus 2009-01-07 įsakymu Nr. 4R-6.

projektavimui, 175 tūkst. Lt saugumo įrangai, 600 tūkst. Lt baldams ir interjerui). Vilniaus oro uosto atstovai nurodė, kad tikslesni skaičiavimai būtų atlikti parengus pastato rekonstravimo techninį projektą.

Atkreiptinas dėmesys, kad tarptautiniai susitarimai ar kiti tarptautiniai dokumentai nenustato reikalavimų labai svarbių asmenų salėms. Pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais tarpinstituciniame veiklos plane nenumatyta priemonių dėl labai svarbių asmenų salių įrengimo ir joms įgyvendinti reikalingų lėšų.

Galutiniai sprendimai dėl labai svarbių asmenų salių įrengimo dar nepriimti, o delsiant juos priimti didėja neefektyvaus valstybės biudžeto lėšų naudojimo rizika.

3.3. Nepakankamas skrydžių dažnis

Dėl pirmininkavimo ES Tarybai padaugėjus vizitų, darbo susitikimų ir renginių, prireiks papildomų skrydžių į (iš) Briuselį. Išnagrinėję Vilniaus oro uosto reguliarių skrydžių tvarkaraštį, nustatėme, kad žiemos sezono metu į Briuselį lėktuvas išskrenda apie 14 val. Vilniaus laiku (iš Briuselio apie 14 val. vietos laiku), skraidinama 6 dienas per savaitę. Užsienio ministerijos atstovų teigimu, toks skrydžių laikas nepatogus – nėra galimybės tiesiogiai nuvykti į susitikimą ir (ar) grįžti tą pačią dieną, pasibaigus renginiui.

Susisiekimo ministerijos atstovai paaiškino, kad jie ir Vilniaus oro uostas neturi tiesioginių priemonių ir negali priversti privačius vėžėjus organizuoti jiems galbūt nepelningus skrydžius. Vilniaus oro uosto atstovų nuomone, skrydžių trūkumo problemą galima spręsti šiais būdais: 1) pirkti paslaugas (užsakomuosius skrydžius); 2) skatinti skrydžių bendrovės organizuoti papildomus skrydžius.

Skrydžių trūkumo problemą bandoma spręsti šiomis priemonėmis:

1. Susisiekimo ministras patvirtino Lietuvos pasiekiamumo oro transportu gerinimo 2010–2012 m. programą³⁷. Siekiama, kad atsirastų naujų oro susisiekimo su Lietuva krypčių, didėtų skrydžių ir keleivių skaičius, gerėtų oro uostų paslaugų kokybė. Programos įgyvendinimą koordinuoja Susisiekimo ministerija, jos įgyvendinimo priemonės vykdo Susisiekimo ir Ūkio ministerijos, Turizmo departamentas, oro uostai ir kiti vykdytojai. Iš viso programos įgyvendinimui numatyta skirti 15 mln. Lt, iki 2012 m. skirta ir panaudota beveik 100 tūkst. Lt (6 proc.), sprendimas dėl lėšų skyrimo 2012 m. nepriimtas.

2. Įgyvendindamas Lietuvos pasiekiamumo oro transportu gerinimo programos 1.2 priemonę ir siekdamas įgyvendinti Pagalbos Lietuvos regioninių oro uostų veiklai pradėti schemą, kuriai pritarta Europos Komisijos sprendimu Nr. K(2011)2078, susisiekimo ministras sudarė³⁸ Pagalbos Lietuvos

³⁷ Patvirtinta susisiekimo ministro 2010-06-23 įsakymu Nr. 3-400.

³⁸ Susisiekimo ministro 2011-06-10 įsakymas Nr. 3-352.

regioninių oro uostų veiklai padėti schemos valdymo komitetą. Jis turi nustatyti Lietuvos regioninių oro uostų veiklai padėti schemos įgyvendinimo strategiją (terminas nenustatytas) ir galimas tikslines rinkas naujiems skrydžiams (maršrutams), kad maršrutu iš Vilniaus oro uosto į Briuselį būtų iki 10 skrydžių per savaitę (Vilniaus oro uosto skaičiavimais), jei oro linijų bendrovės norėtų teikti paraišką ir dalyvauti konkurse skrydžiams tokiu dažnumu vykdyti. Audito metu strategija nebuvo parengta, lėšų jai įgyvendinti neskirta.

Tiesiogiai šios schemos įgyvendinimui skirtomis lėšomis finansuoti skrydžių organizavimą draudžia ES teisės aktai; lėšos pagal schemą galės būti panaudotos netiesiogiai skatinti vėžėjus (pvz., reklamai), dėl to lieka rizika, kad ir įgyvendinus schemos priemones pirmininkavimo laikotarpiu tiesioginių skrydžių į Briuselį nepadaugės. Vilniaus oro uosto duomenimis, skrydžių bendrovės 2011 m. programos teikiamomis galimybėmis nesusidomėjo, be to, 2013 m. skrydžiai bendrovėse bus planuojami tik 2012 m. antrąjį pusmetį.

3. Tarpinstituciniame veiklos plane numatytas uždavinio „Organizuoti pirmininkavimo susitikimus Lietuvoje“ priemonės „Atlikti parengiamuosius ir horizontalius Pirmininkavimo susitikimų Lietuvoje organizavimo darbus“ įgyvendinimo rezultatas – „ne vėliau kaip nuo 2013 m. sausio 1 d. vykdomi du tiesioginiai skrydžiai per dieną (Vilnius–Briuselis, Briuselis–Vilnius kryptimis)“. Vykdytojas – Susisiekimo ministerija. Plane nenumatyta, koku būdu ir kokiomis priemonėmis bus pasiektas šis rezultatas ir kiek lėšų jam pasiekti reikės.

4. Vyriausybės 2012 m. vasario 2 d. pasitarime pavesta Užsienio reikalų ministerijai kartu su Vilniaus oro uostu derėtis dėl 2 tiesioginių skrydžių 2013 m. kasdien į (iš) Briuselio, suderintą su susitikimų laiku. Užsienio reikalų ministerijos atstovai informavo, kad atsižvelgiant į šį Vyriausybės pavedimą, Lietuvos Nuolatinės atstovybės ES atstovai kreipėsi į oro bendrovę „Brussels Airlines“ ir šiuo metu³⁹ laukia pastarosios atsakymo dėl galimybės vykdyti skrydžius nurodytu dažnumu pagal Lietuvai patogų tvarkaraštį.

Siekiant padidinti skrydžių dažnį būtina išanalizuoti visas galimas alternatyvas ir tarpinstituciniame veiklos plane numatyti konkrečias priemones ir(ar) lėšas skrydžių dažniui į (iš) Briuselį padidinti.

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

1-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Jūratė Sinkevičienė

³⁹ 2012-03-26 duomenimis.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Kaip rengiamasi pirmininkauti ES
Tarybai“
1 priedas

Užsienio reikalų ministerijos Lietuvos pirmininkavimų (koordinavimų) programai 2011 m. patvirtinti ir planuoti 2012–2013 m. asignavimai

Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2010 metų asignavimai				2011 metų asignavimai				2012 metų asignavimai				Numatomi 2013 metų asignavimai			
	iš viso	iš jų		turtui įsigyti	iš viso	iš jų		turtui įsigyti	iš viso	iš jų		turtui įsigyti	iš viso	iš jų		turtui įsigyti
		išlaidoms	iš jų darbo užmokesčiui			išlaidoms	darbo užmokesčiui			išlaidoms	darbo užmokesčiui			išlaidoms	darbo užmokesčiui	
Rengtis pirmininkauti Europos Sąjungai	2 225,0	2225,0			10 200,0 (metų eigoje patikslinta 9 200)	10 200,0 (metų eigoje patikslinta 9 200)			20 826	62 150,0	2 199		124 301,0	124 301,0		
Įgyvendinti Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai gairėse numatytus uždavinius					100,0	100,0			61 650,0	61 650,0			124 301	114 201		
Parengti Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai tarpinstitucinį veiklos planą					3,0	3,0			1 200,0	1 200,0			500	1 800		
Organizuoti renginius, vykdyti projektus					76,0	76,0			53 150,0	53 150,0			114 000	100 401		
Perimti pirmininkaujančių šalių patirtį																
Rengti vizitus					21,0	21,0			7 300,0	7 300,0			9 801	12 000		

Igyvendinti LR Vyriausybės patvirtintą pirmininkavimo ESBO programą					8 900,0	8 900,0			500,0	500,0						
Efektyviai dalyvauti visų trijų ESBO dimensijų veikloje					2 365,0	2 365,0			500,0	500,0						
Rengti vizitus					770,0	770,0			250,0	250,0						
Organizuoti renginius, vykdyti projektus					1 595,0	1 595,0			250,0	250,0						
Savanoriškais įnašais paremti ESBO nebiudžetinę veiklą																
Sėkmingai surengti svarbiausius pirmininkavimo ESBO renginius					6 537,0	6 537,0										
Organizuoti ESBO Ministrų Tarybos sesiją Vilniuje					6 100,0	6 100,0										
Organizuoti ESBO pirmininko vizitus					437,0	437,0										
Sėkmingai baigti pirmininkavimo Demokratijų bendrijai																
Organizuoti Demokratinių bendrijų LR pirmininkavimo Baigiamąją konferenciją Vilniuje 2011 m.					1 200,0	1 200,0										
Rengti koordinacinius parengiamuosius susitikimus, ruošiantis baigiamajai Demokratijos bendrijų ministrų konferencijai Vilniuje					200,0	200,0										
Organizuoti Vilniuje Demokratijų bendrijos baigiamąją ministrų konferenciją ir su ja susijusius aukšto lygio renginius					1 000,0	1 000,0										
Iš viso asignavimų programai	2 225,0	2 225,0			10 200,0 (patikslinta 9200)	10 200,0 (patikslinta 9200)			62 150,0	62 150,0			124 301,0	124 301,0		

Iš jų pagal finansavimo šaltinius:																
Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	2 225,0	2 225,0			10 200,0 (patikslinta 9200)	10 200,0 (patikslinta 9200)			62 150,0	62 150,0			124 301,0	124 301,0		

Valstybinio audito ataskaitos
„Kaip rengiamasi pirmininkauti ES
Tarybai“
2 priedas

Užsienio reikalų ministerijos 2012–2014 metų Lietuvos pirmininkavimų (koordinavimų) programos tikslai, uždaviniai, priemonės ir patvirtinti bei numatomi asignavimai

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2012-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2013-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2014-ųjų metų asignavimai				Tarpinstitucinio veiklos plano kodas, Vyriausybės prioriteto kodas
		iš viso	Iš jų			iš viso	Iš jų			iš viso	Iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	darbo užmokesčiui			iš viso	darbo užmokesčiui		
01	Užtikrinti sklandų ir efektyvų pirmininkavimą ES	19 761	19 299	2 199	462	105 544	105 544	8 408	0	19 099	19 099	6 771	0	LRV VII prioritetas
01-01	Pirmininkauti ir atstovauti ES Tarybai	17 423	16 961	2 199	462	35 132	35 132	4 483	900	14 361	14 361	2 173	900	
01-01-01	Parengti pirmininkavimo ES Tarybai programas	0				0				0				TVP kodas 02
01-01-02	Pirmininkauti ir atstovauti ES Tarybai santykiuose su kitomis ES institucijomis	15 574	15 112	2 199	462	26 756	26 756	3 365	900	10 053	10 053	1 682	900	TVP kodas 02
01-01-03	Atstovauti pirmininkaujančiai šaliai Tarptautinėse organizacijose ir santykiuose su trečiosiomis šalimis	1 849	1 849			8 376	8 376	1 118		4 308	4 308	491		TVP kodas 02
01-02	Organizuoti pirmininkavimo susitikimus	0	0	0	0	57 405	57 405	0	0	0	0	0	0	
01-02-01	Atlikti parengiamuosius ir horizontalius pirmininkavimo susitikimų Lietuvoje organizavimo darbus	0	0			19 002	19 002				0			TVP kodas 02
01-02-02	Suorganizuoti aukšto ir žemesnio politinio lygmens susitikimus	0				38 403	38 403				0			TVP kodas 02
01-03	Pristatyti Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai	2 238	2 238	0	0	8 982	8 982	0	0	40	40	0	0	
01-03-01	Atlikti parengiamuosius ir horizontalius su pirmininkavimo komunikacija susijusius darbus	0				240	240			40	40			TVP kodas 02
01-03-02	Pristatyti Lietuvos pasirengimą pirmininkauti ES Tarybai, ES Tarybos veiklą ir Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai	2 238	2 238			5 867	5 867			0	0			TVP kodas 02
01-03-03	Pristatyti Lietuvą	0				2 875	2 875			0				TVP kodas 02
01-04	Atlikti parengiamuosius ir horizontalius pirmininkavimo ES Tarybai darbus	100	100	0	0	4 025	4 025	3 925	0	4 698	4 698	4 598		
01-04-01	Patobulinti pirmininkavimo funkcijas vykdysiančių asmenų kompetenciją	0				0				0				TVP kodas 02
01-04-02	Sudaryti prielaidas sklandžiam Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai, pasinaudojant Lietuvos ir užsienio ekspertų pagalba	0				0				0				TVP kodas 02
01-04-03	Užtikrinti pirmininkavimo organizavimo tarpinstitucinės sistemos funkcionavimą, įgyvendinant ESF lėšomis finansuojamą projektą	0				0				0				TVP kodas 02
01-04-04	Įgyvendinti pirmininkavimo funkcijas atliksiančių asmenų motyvacijos sistemą, apmokėti už viršvalandinį darbą	0				3 925	3 925	3 925		4 598	4 598	4 598	0	TVP kodas 02
01-04-05	Organizuoti renginius, vykdyti projektus	100	100			100	100			100	100			
02	Įgyvendinti LR Vyriausybės patvirtintą pirmininkavimo ESBO	295	295	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

	programa													
02-01	Efektyviai dalyvauti visų trijų ESBO dimensijų veikloje	295	295	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
02-01-01	Rengti vizitus	83	83			0				0				
02-01-02	Organizuoti renginius, vykdyti projektus	92	92			0				0				
02-01-03	Savanoriškais įnašais paremti ESBO nebiudžetinė veiklą	120	120			0				0				
03	Atstovauti Lietuvos interesus Jungtinėse Tautose, stiprinti Lietuvos įtaką ir prestižą JT valstybių-narių tarpe	700	700	0	0	1 000	1 000	0	0	1 000	1 000	0	0	
03-01	Pirmininkauti JT GA	650	650	0	0	750	750	0	0	0	0	0	0	
03-01-01	Įgyvendinti pirmininkavimo JT GA projektą	650	650			680	680							
03-01-02	Organizuoti renginius, vykdyti projektus					70	70							
03-02	Vykdyti aktyvią kampaniją 2013 m. vykstantiems rinkimams į JT ST nenuolatinės narės 2014-2015 m. laikotarpiui	50	50	0	0	250	250	0	0	1 000	1 000	0	0	
03-02-01	Organizuoti renginius, vykdyti projektus	15	15			85	85			150	150			
03-02-02	Paruošti LR kandidatūros į JTST nenuolatinės narės, pristatymo paketą (leidyba, gamyba)	35	35			165	165			850	850			
04	Stiprinti Šiaurės ir Baltijos valstybių bendradarbiavimą	70	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
04-01	Koordinuoti NB8 veiklą ir pirmininkauti BMT	70	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
04-01-01	Rengti vizitus	0	0			0				0				
04-01-02	Organizuoti renginius, vykdyti projektus	70	70			0				0				
	1. Viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	20 826	20 364	2 199	462	106 544	106 544	8 408	900	20 099	20 099	6 771	0	
	Iš jo: 1.1. bendrojo finansavimo lėšos													
	1.2. Europos Sąjungos ir kt. tarptautinės finansinės paramos lėšos													
	1.3. Tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos													
	2. Kiti šaltiniai (ES finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)													
	Iš viso programai finansuoti (1+2)	20 826	20 364	2 199	462	106 544	106 544	8 408	900	20 099	20 099	6 771	900	

Šaltinis – Užsienio reikalų ministerija

Valstybinio audito ataskaitos
„Kaip rengiamasi pirmininkauti
ES Tarybai“
3 priedas

Europos Sąjungos valdymo pokyčiai po Lisabonos sutarties

1. Įsteigta Europos Vadovų Tarybos nuolatinio pirmininko pareigybė

Dėl to sumažėjo Europos Tarybai pirmininkaujančios šalies narės Ministro Pirmininko vaidmuo pirmininkavimo procese – jis neatsakinga/s už derybas Europos Vadovų Tarybos lygiu bei nepriima galutinių sprendimų

2. Vyriausiojo įgalotinio ES bendrai užsienio ir saugumo politikai pareigybės įsteigimas

Pirmininkaujanti valstybė narė daugiau nebekuruoja su Europos Sąjungos užsienio politika susijusių klausimų

Tuo pat metu eidamas ir Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojo pareigas, Specialusis įgalotinis yra atsakingas už vidaus reikalų bei „kitų išorinių Europos Sąjungos veiksmų“ koordinavimą. Vykdo Sąjungos užsienio politiką bei atstovauja Europos Sąjungai trečiojoje šalyse. Be to, Vyriausiasis įgalotinis pirmininkauja Užsienio reikalų tarybai.

3. Bendros trijų šalių grupės pirmininkavimo tvarka

kiekviena grupės šalis, padedama kitų dviejų grupės šalių, po pusmetį pirmininkaus visų sudėčių ES Taryboje (išskyrus Išorinių santykių tarybą).

Iš esmės tai reiškia, kad pirmininkavimo procesų įtaka neapsiriboja griežtai 6 mėnesių, skirtų šalies narės pirmininkavimui, laikotarpiu.

Trijų šalių pirmininkavimo grupės įsteigimas reiškia, kad 18 mėnesių Europos Sąjungai pirmininkaujama remiantis bendra pirmininkavimo programa, grįsta glaudžiu bendradarbiavimu tarp Trejeto narių.

4. Numatyta įkurti Europos ginkluotės, tyrimų ir karinių pajėgumų agentūrą

Valstybės narės turi būti solidarios teroristinio akto, stichinės nelaimės ar žmogaus sukeltos katastrofos atveju

5. Kitų institucijų kūrimas

Numatyta galimybė ateityje sukurti Europos prokuroro instituciją, stiprinamas bendradarbiavimas išorinės sienos apsaugos ir migracijos klausimais

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Užsienio reikalų ministerijos duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Kaip rengiamasi pirmininkauti
ES Tarybai“
4 priedas

Lietuvos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. gairėse numatyti pasirengimo proceso etapai

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
„Kaip rengiamasi pirmininkauti
ES Tarybai“
5 priedas

**Lietuvos nuolatinės atstovybės ES perspektyvinė struktūra
(personalias, skč.) (2008–2013 m.)**

Diplomatinis personalas		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Aplinkos ministerija		2	2	2	2	2+1	3
Finansų ministerija (kartu su Muitinės departamentu)		6	6-1	5-1	4+2	6+1	7
Lietuvos bankas		1	1	1	1	1	1
Kultūros ministerija		1	1	1	1	1+1	2
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija		3	3-1	2	2+1	3+1*	4
Susisiekimo ministerija		3	3	3	3	3+4	7
Sveikatos apsaugos ministerija		2	2-1	1	1+1	2	2
Švietimo ir mokslo ministerija		2	2-1	1	1+1*	2+2	4
Teisingumo ministerija (kartu su VVTAT ir VPB)		3	3	3-1	2	2+4	6
Energetikos ministerija				+1	1+2	3	3
Ūkio ministerija		4	4-1	3	3+1+1*	5+2	7
Užsienio reikalų ministerija	Išoriniai kl. / Prekyba, vystomasis	23	23-3	11	11+4	15+1 0	25
	Koordinaciniai/Instituciniai kl.			9+1	10	10+1 0	20
Vidaus reikalų ministerija (kartu su Policijos departamentu)		3	3-1	2	2+1	3+2+ 1*	6
Žemės ūkio ministerija		4	4	4-1	3+1*	4+4	8
Krašto apsaugos ministerija		5	5	5	5	5 (2+3)	5
Iš viso diplomatinio personalo:		62	62-9 (53)	53-1 (52)	52+15 (67)	67+43 (110)	110
("+ " – personalo augimas, "- " – personalo mažėjimas)							
* Spec. atašė atstatomas į jau įsteigtą, tačiau laisvą pareigybę							

Valstybinio audito ataskaitos
 „Kaip rengiamasi pirmininkauti
 ES Tarybai“
 6 priedas

Planuojamos papildomos laikinos (2012-2013 m.) pareigybės ministerijose

Ministerija	Etatų skaičius	Struktūrinis padalinys (kuruojamas sritis), kuriame bus steigiama pareigybė
Aplinkos ministerija	10	Aplinkos ministerijos ES ir tarptautinių ryšių skyriuje; 3 darbuotojai pasauliniams ir horizontaliems aplinkos klausimams; 5 darbuotojai klimato kaitos klausimams; 2 darbuotojai cheminių medžiagų klausimams; 1 darbuotojas biologinės įvairovės, banginių medžioklės, laukinės gyvūnijos ir augalijos rūšių apsaugos reguliuojant prekybą klausimams; 1 darbuotojas biosaugos klausimams; 2 darbuotojai dykumėjimo klausimams; 2 darbuotojai tolimųjų tarpvalstybinių pernašų konvencijos klausimams; 1 darbuotojai konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimanč sprendimus (Orhuso), Kijevo (PRTR) klausimams kuruoti
Finansų ministerija	7	Finansų ministerijos ES ir tarptautinių santykių, Mokesčių, Fiskalinės politikos, Finansų rinkų politikos, ES sanglaudos politikos ir struktūrinės paramos koordinavimo departamentuose
Kultūros ministerija	2	Kultūros ministerijoje klausimams Autorių teisių srityje; 1 darbuotojas susitikimų socialinės - kultūrinės dalies, susitikimų organizavimo muziejų/kultūrinių objektų patalpose klausimams kuruoti;
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	4	3 darbuotojai Socialinių klausimų darbo grupės klausimams, 1 darbuotojas Jaunimo darbo grupės klausimams
Susisiekimo ministerija	2	1 darbuotojas į Susisiekimo ministerijos Transporto politikos departamento ES reikalų skyrių, 1 darbuotojas į Kelių ir civilinės aviacijos skyrių
Sveikatos apsaugos ministerija	4	1 darbuotojas į Sveikatos apsaugos ministerijos Farmacijos departamentą, 1 darbuotojas į Asmens sveikatos departamentą, 1 darbuotojas į ES reikalų ir tarptautinių ryšių skyrių; 1 darbuotojas į ES reikalų ir tarptautinių ryšių skyrių Pasaulinės sveikatos organizacijos vykdomosios tarybos ir regionų komiteto bei JTO tarpvyriausybinių darbo grupių administracinio koordinacinio pobūdžio funkcijoms vykdyti;
Švietimo ir mokslo ministerija	5	Švietimo ir mokslo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo skyriuje.
Teisingumo ministerija	4	3 darbuotojai Teisingumo ministerijoje civilinės, baudžiamosios teisės ir horizontaliems klausimams; 1 darbuotojas į Patentų biurą;
Energetikos ministerija	1	1 darbuotojas Energetikos ministerijos ES reikalų koordinavimo padalinyje
Ūkio ministerija	7	6 darbuotojai į Ūkio ministerijos ES reikalų koordinavimo skyrių; 1 darbuotojas/ atstovas Kosmoso reikalų organizacijoje
Užsienio reikalų ministerija	48	4 darbuotojai į Užsienio reikalų ministerijos Išorinių ekonominių santykių departamentą; 20 darbuotojų į Pirmininkavimo ES Tarybai departamentą susitikimų organizavimui; 10 darbuotojų pirmininkavimo komunikacijai; Įsteigti 7 etatai Finansų departamente, 5 etatai IT departamente, 2 etatai Personalo departamente
Vidaus reikalų ministerija	6	2 darbuotojai horizontaliems ES klausimams į Vidaus reikalų ministerijos ES reikalų skyrių; 1 darbuotojas į Viešojo saugumo politikos departamentą; 3 darbuotojai į Policijos departamento Tarptautinio bendradarbiavimo valdybą
Žemės ūkio ministerija	7	2 darbuotojai į Žemės ūkio ministerijos ES reikalų koordinavimo ir pasirengimo pirmininkavimui skyrių, 3 darbuotojai į Ekonomikos ir programų vertinimo departamentą, 2 darbuotojai į Žemės ir maisto ūkio departamentą
Iš viso:	107	
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Užsienio reikalų ir kitų ministerijų pateiktus duomenis		

Valstybinio audito ataskaitos
„Kaip rengiamasi pirmininkauti
ES Tarybai“
7 priedas

Alternatyvios patalpos pirmininkavimo renginiams

LR Ministro Pirmininko potvarkiu sudarytoje darbo grupėje⁴⁰ svarstytos 6 renginių centrų pasirinkimo alternatyvos, pagal šiuos kriterijus:

1. atitiktis keliamiems techniniams pirmininkavimo susitikimų reikalavimams;
2. patalpų ploto (įvykdžius visus plėtros etapus) ir galimybės pritaikyti turimas patalpas;
3. informacinio ir fizinio saugumo galimybių;
4. logistikos aspektu.

⁴⁰ Ministro Pirmininko 2009-05-18 potvarkiu Nr. 179 sudaryta tarpžinybinė darbo grupė, turėjusi parengti pasiūlymus dėl konkrečių konferencijų centrų pasirinkimo.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Kaip rengiamasi pirmininkauti ES
 Tarybai“
 8 priedas

Duomenys apie projektų, finansuojamų ES Socialinio fondo lėšomis, vykdytojus, tikslus, uždavinius, numatomus ir pasiektus rezultatus (2012-03-01)

Projekto pavadinimas ir numeris / terminas / vykdytojas ir partneriai	Tikslas ir uždaviniai	Tikslinės grupės	Veikla	Numatomi pagrindiniai rezultatai	Pasiekimai
1. Lietuvos valstybės tarnautojų, atstovaujančių Lietuvos interesams Europos Sąjungoje, kvalifikacijos tobulinimas, Nr. VP1-4.1-VRM-02-V-01-002 Terminas: 2009-12-01–2012-10-12 Projekto vykdytojas – URM Partneriai: Ministro Pirmininko tarnyba VšĮ Valstybės tarnautojų mokymo įstaiga „DAINAVA“ VšĮ Lietuvos viešojo administravimo institutas „LIVADIS“	Tikslas – patobulinti valstybės tarnautojų, atstovaujančių Lietuvos interesams ES ir vykdančių su pirmininkavimu ES susijusias funkcijas, kvalifikaciją ir kompetenciją nuo asmens specializacijos nepriklausančiose srityse. Uždaviniai - organizuoti mokymus, skirtus pagilinti žinias ES srityje, ugdyti gebėjimus, susijusius su Lietuvos interesų atstovavimu ES, sustiprinti valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigas.	◆ Aukšto rango valstybės tarnautojai, politikai, atstovaujantys Lietuvos poziciją ES; ◆ Valstybės tarnautojai, atstovaujantys Lietuvos interesams ES iš sostinės; ◆ Valstybės tarnautojai, atstovaujantys Lietuvos interesams ES iš Lietuvos nuolatinės atstovybės ES.	Mokymai, stažuotės Lietuvos nuolatinėje atstovybėje ES, ES institucijose ir valstybių narių administracijose, valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų stiprinimas.	◆ Iš viso apmokyti 1380 valstybės tarnautojų (60 aukšto rango valstybės tarnautojų ir politikų, 1200 valstybės tarnautojų, atstovaujančių Lietuvos interesams ES iš sostinės, 120 valstybės tarnautojų, atstovaujančių Lietuvos interesams iš Nuolatinės atstovybės ES).	◆ Suorganizuotos stažuotės 106 asmenims Lietuvos Nuolatinėje atstovybėje ES, ES institucijose ir valstybių narių administracijose, ◆ mokymuose dalyvavo 1122 asmenys (iš planuotų 1380 asmenų (81 proc.)); ◆ sustiprinta valstybės tarnautojų mokymo įstaiga „DAINAVA“ pritaikant mokymų organizavimui skirtas patalpas.

2. Lietuvos Europos Sąjungos reikalų sistemos efektyvumo didinimas (LESSED), Nr. VP1-4.2-VRM-05-V-02-001 Terminas: 2010-05-01–2012-08-01 Projekto vykdytojas – Ministro Pirmininko tarnyba Partneriai: URM Europos teisės departamentas prie Teisingumo ministerijos	Tikslas – didinti Lietuvos Europos Sąjungos reikalų sistemos efektyvumą tarpžinybiniu ir instituciniu lygiais. Uždaviniai - užtikrinti sklandesnį ES reikalų sistemos funkcionavimą; efektyvesnį Lietuvos interesų atstovavimą ES ir geresnę ES teisės perkėlimo ir įgyvendinimo kokybę, sustiprinti valstybės tarnautojų administracinius gebėjimus ir sudaryti sąlygas didinti viešojo administravimo institucijų veiklos efektyvumą.	◆ ES reikalų koordinavimo procese dalyvaujantys Ministro Pirmininko tarnybos, Užsienio reikalų ministerijos ir Europos teisės departamento valstybės tarnautojai, Lietuvos nuolatinės atstovybės Europos Sąjungoje darbuotojai; ◆ valstybės tarnautojai, atstovaujantys nacionaliniams interesams; ◆ valstybės politikai, priimančius sprendimus strateginiais ES politikos ir kitais klausimais; ◆ ES informacinės sistemos (LINESIS) vartotojai; ◆ Lietuvos institucijų, ketinančių dalyvauti ES Dvynių programoje, valstybės tarnautojai; ◆ įvairios visuomenės grupės, besidominčios ES politika ir sprendimų priėmimu ES.	Tyrimai strateginiais ES politikos ir įvairiais ES darbotvarkės klausimais. Renginių organizavimas ir dalyvavimas juose. Įgūdžių gilinimas. ES reikalų komunikacijos sistemos stiprinimas. ES informacinės sistemos (LINESIS) plėtra. Aktyvi gerosios praktikos sklaida: Lietuvos dalyvavimas ES Dvynių programoje. Europos Bendrijų Teisingumo Teismo praktikos sklaida ir valstybės institucijų gebėjimų stiprinimas įgyvendinant šio teismo praktiką. ES teisės plėtos ir įgyvendinimo sistemos Lietuvos Respublikoje veiksmingumo stiprinimas. Efektyvaus Lietuvos atstovavimo ES institucijose užtikrinimas Lietuvai rengiantis pirmininkauti ES Taryboje.	Prisidėti formuojant Lietuvos prioritetinius tikslus, padidinti Lietuvos ES politikos ir formuojamų interesų pagrįstumą (numatoma atlikti 33 tyrimus); ◆ sustiprinti institucijų bendradarbiavimą (numatoma surengti 5 tarptautines konferencijas, 10 apskritojo stalo diskusijų ir 5 išvažiuojamuosius renginius įvairiais ES klausimais); ◆ sustiprinti Ministro Pirmininko tarnybos, Užsienio reikalų ministerijos ir Europos teisės departamento valstybės tarnautojų gebėjimus; ◆ optimizuoti ir išplėsti Lietuvos narystės ES informacinę sistemą (LINESIS); ◆ sustiprinti ES reikalų komunikacijos sistemą; ◆ sustiprinti gerosios praktikos perdavimo (per Lietuvos dalyvavimą ES Dvynių programoje) sistemą; ◆ įgyvendinti Europos Bendrijų Teisingumo Teismo praktikos sklaidos sistemą; ◆ parengti Lietuvos	Surengti 4 tarptautiniai seminarai, kuriuose pasirengimo bei pirmininkavimo patirtimi dalijosi specialistai iš Belgijos, Vengrijos, Danijos ir Lenkijos. Pasirengimą pirmininkauti Lietuva taip pat aptarė su Airija bei Graikija, su kuriomis sudaro pirmininkavimo Trejetą. 2012 m. numatyti dar 2 tarptautiniai renginiai Lietuvos pasirengimo pirmininkauti klausimais. Parengtos 3 galimybių studijos, kuriose pateikti siūlymai, kaip planuoti ir optimizuoti pirmininkavimo biudžetą, parengti bei įgyvendinti komunikacijos strategiją, pasirinkti geriausius logistikos sprendimus. Remiantis atliktais tyrimais, parengtas Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai tarpinstitucinis 2012–2014 m. veiklos planas ir pirmininkavimo komunikacijos pagrindų projektas. Pagal tyrimų išvadas bei rekomendacijas suplanuoti pirmininkavimui reikalingi viešieji pirkimai, derinami logistikos klausimai dėl aukšto lygio renginių Lietuvoje. Atlikti 9 mažos apimties poveikio vertinimo tyrimai įvairiais ES darbotvarkės klausimais, vienas iš jų yra tiesiogiai susijęs su pasirengimu

3. Lietuvos dalyvavimo ES iniciatyvose įvertinimas, Nr. VP1-4.2-VRM-05-V-01-001 Terminas: 2010-07-15–2012-07-15 Projekto vykdytojas – URM	Tikslas – ištirti, kokį poveikį Lietuvai turi dalyvavimas ES strateginėse iniciatyvose. Uždaviniai - geriau planuoti Lietuvos interesų sklaidą Europos Sąjungoje bei efektyviau įgyvendinti šias iniciatyvas Lietuvoje, sustiprinti Lietuvos pozicijas Europos Sąjungoje labiau integruotis į Europos Sąjungos politikas.	◆ ES reikalų koordinavimo procese tiesiogiai dalyvaujantys URM ir kitų valstybės institucijų tarnautojai; ◆ valstybės tarnautojai atstovaujantys nacionaliniams interesams ES; ◆ valstybės politikai, priimančys sprendimus strateginiais ir kitais aktualiais ES politikos darbotvarkės klausimais; ◆ įvairūs viešosios politikos tyrimų centrai, švietimo ir mokslo įstaigos, nevyriausybinės organizacijos, visuomenės grupės, besidominčios ES politika ir sprendimų; ◆ Lietuvos Respublikos Nuolatinė atstovybė ES.	ES iniciatyvų poveikio vertinimo tyrimai. Tyrimų viešinimo renginiai. Konferencijos, diskusijos, konsultacijos.	pirmininkavimo ES taryboje 2013 m. programą. ◆ Bus įvertintas Lietuvos įsitraukimo į ES iniciatyvas poveikis Lietuvai, užsienio politikai bei tolesnei integracijai į Europos Sąjungą; ◆ URM ir kitos Lietuvos institucijos įgys vertingų žinių ir patirties apie ES iniciatyvas bei dalyvavimo jose teigiamą/neigiamą poveikį, kylančias rizikas ir galimybes; ◆ bus įvertinti dalyvavimo ES iniciatyvose kaštai ir reali nauda Lietuvai, pateiktos rekomendacijos, kaip optimizuoti išteklius; ◆ ekspertiniuose tyrimuose pateiktos išvados padės Lietuvos institucijų tarnautojams geriau formuoti nacionalines pozicijas dėl ES iniciatyvų formavimo ir įsitraukimo į jas; ◆ bus sukurtos prielaidos tobulinti Lietuvos interesų atstovavimą ES; ◆ bus įvertintos galimybės geriau koordinuoti tarpinstitucinį	pirmininkauti. Pirmininkavimo patirties įvairiais pasirengimo pirmininkauti klausimais buvo išvykę 20 URM darbuotojų. Įvyko 7 iš 8 tyrimų pirkimai, 2 tyrimai užbaigti.

4. Personalo departamento mokymų projektas „LR užsienio reikalų ministerijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas“, Nr.VP1-4.1-VRM-02-V-01-016 Terminas: 2010-04-21-2013-04-21 Projekto vykdytojas – URM	Tikslas – tobulinti Užsienio reikalų ministerijos darbuotojų kvalifikacijos gebėjimus. Uždaviniai: sustiprinti kalbas, pasirengti pirmininkauti ES URM kompetencijos srityse, tobulinti diplomatinio atstovavimo bendruosius gebėjimus.	URM darbuotojai.	Prancūzų, anglų, kinų kalbų, diplomatinių sugebėjimų mokymai ir kompetencijos tobulinimas skirti diplomatams.	bendradarbiavimą . Planuojami 876 kursai asmenims.	Mokyta 13 asmenų, kt. tęsia mokymus, nes jie trunka apie 2 metus.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Užsienio reikalų ministerijos ir Ministro Pirmininko tarnybos duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Kaip rengiamasi pirmininkauti ES Tarybai“
9 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Siekiant veiksmingai pasirengti pirmininkauti ES Tarybai ir užtikrinti efektyvų lėšų, skirtų Lietuvos pasirengimui ir pirmininkavimui ES Tarybai, naudojimą;	Vyriausybė		
1.1.	Numatyti priemones, kuriomis būtų sumažinta su pasirengimu ir pirmininkavimu ES Tarybai susijusių priemonių (veiklų) dubliavimosi rizika;	Vyriausybė	Rekomendacija bus įgyvendinta. Rekomendacijos įgyvendinimo priemonės: - aptarti veiklų dubliavimosi riziką Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai koordinatorių tinklo susitikimuose, prireikus – Vyriausybės Europos Sąjungos komisijos posėdžiuose, Vyriausybės pasitarimuose; - prašyti ministerijų ir kitų institucijų, rengiant ir teikiant informaciją apie tarpinstitucinio veiklos plano įgyvendinimą, kartu pateikti duomenis apie kitas institucijų vykdomas su pirmininkavimu ES Tarybai susijusias veiklas ir jų įgyvendinimui naudojamas lėšas. ⁴¹	Nuolat iki 2013 m. gruodžio 31 d. Nuolat iki 2013 m. gruodžio 31 d.
1.2.	Numatyti priemones dėl Tarptautinio Vilniaus oro uosto labai svarbių asmenų salių įrengimo;	Vyriausybė	Rekomendacija bus įgyvendinta. Rekomendacijos įgyvendinimo priemonės: - numatyti, kad Tarptautinio Vilniaus oro uosto laikinai labai svarbių asmenų salei įrengti bus nuomojamos laikinos konstrukcijos; - įtraukti priemonę, susijusią su Tarptautinio Vilniaus oro uosto laikinos labai svarbių asmenų salės įrengimu, į Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai tarpinstitucinį veiklos	2012 m. rugpjūčio 1 d.

⁴¹ Užsienio reikalų ministerijos paaiškinimu, siekdama sumažinti komandiruočių dubliavimosi riziką, ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, surinko informaciją apie 2012-2014 m. ministerijų ir kitų institucijų planuojamas komandiruotes į ES Tarybos ir kitų ES institucijų bei tarptautinių organizacijų susitikimus ir susitikimus su trečiosiomis šalimis. Ši informacija buvo renkama, siekiant racionaliai įvertinti komandiruočių poreikį pirmininkavimo metu ir išvengti šios veiklos dubliavimosi rizikos.

			planą.	
1.3.	Numatyti priemonės ir lėšas didėjančiam skrydžių poreikiui patenkinti.	Vyriausybė	Rekomendacija bus įgyvendinta. Rekomendacijos įgyvendinimo priemonės: - apsvarstyti Susisiekimo ministerijos parengtus pasiūlymus dėl didėjančio skrydžių Vilnius – Briuselis – Vilnius poreikio patenkinimo ir su tuo galimai susijusių lėšų Vyriausybės Europos Sąjungos komisijos posėdyje; - Reguliariai informuoti Vyriausybės Europos Sąjungos komisiją apie derybų su oro linijų bendrovėmis rezultatus.	2012 m. gegužės 8 d. Kas ketvirtį iki 2013 m. liepos 1 d.
1.4.	Priimti sprendimus, kurie užtikrintų, kad pirmininkavimo renginiams planuojamos reikalingos naudoti patalpos bus įrengtos laiku ir taupiai naudojant biudžeto lėšas	Vyriausybė	Rekomendacija bus įgyvendinta. Rekomendacijos įgyvendinimo priemonės: - pasirašyti sutartis dėl objektų suteikimo pirmininkavimo ES Tarybai reikmėms, jose apibrėžiant nuostatas, susijusias su patalpų suteikimo sąlygomis (patalpų įrengimu, pritaikymu, kainomis, kita); - peržiūrėti ankstesniems renginiams įsigytą įrangą ir baldus ir įvertinti galimybes juos panaudoti organizuojant pirmininkavimo ES Tarybai neformalius susitikimus Lietuvoje.	2013 m. vasario mėn.
1.5.	Numatyti priemonės, užtikrinančias efektyvią naudojamų lėšų priežiūrą ir tikslios informacijos pateikimą Seimui jo prašymu	Vyriausybė	Rekomendacija bus įgyvendinta. Rekomendacijos įgyvendinimo priemonės: - įgyvendinant MPT vykdomą VORT („Valdymo, orientuoto į rezultatus, tobulinimas“) projektą 2011 m. pab. sukurta ir įdiegta Stebėsenos informacinė sistema (pradėjo veikti 2012 m. sausio 1 d.), į kurią institucijos nuo 2012 m. kas ketvirtį teiks informaciją apie priemonių vykdymą, lėšų panaudojimą ir vertinimo kriterijų pasiekimą. - parengti ketvirtines ir metines ataskaitas Seimui apie Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. tarpinstitucinio 2012-2014 m. veiklos plano priemonių vykdymą ir tam skirtų lėšų panaudojimą, kaip tai numatyta 2011 m. lapkričio 10 d. Seimo nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais“. ⁴²	Visą laikotarpį nuo 2012 m. balandžio mėn. iki 2014 m. sausio – vasario mėn.

⁴² Užsienio reikalų ministerijos paaiškinimu š.m. kovo 6 d. Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai tarpinstitucinio veiklos plano įgyvendinime dalyvaujančioms institucijoms buvo išsiųstas oficialus raštas, kuriame prašoma pateikti informaciją apie 2012 m. I ketvirčio TVP įgyvendinimą. Ši informacija bus renkama kas ketvirtį ir Seimo prašymu pristatyta Seimo Europos reikalų komitete, prireikus ir Seimo posėdyje.

2.	Numatyti būdus ir priemones, kuriomis būtų maksimaliai išnaudotos Lisabonos sutartimi nustatytos galimybės pirmininkavimo darbo krūvį pasiskirstyti tarp trejeto valstybių narių ar organizuoti bendras priemones	Užsienio reikalų ministerija	Rekomendacija bus įgyvendinta Rekomendacijos įgyvendinimo priemonė: - teikti siūlymus Trio partneriams dėl optimalaus pirmininkavimo darbo krūvio pasiskirstymo (pirmininkavimo specifinėms ES Tarybos darbo struktūroms perdavimo, Trio konferencijų organizavimo, pan.), siekiant maksimaliai išnaudoti Lisabonos sutartimi nustatytas galimybes.	2012 m. gruodžio mėn. (iki Trio programos patvirtinimo) ⁴³
3.	Numatyti Europos Socialinio fondo lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo rizikų valdymo priemones, kad laiku būtų pasiekti planuojami projektų rezultatai ir jie galėtų būti panaudoti pirmininkavimo užduotims įgyvendinti	Užsienio reikalų ministerija	Rekomendacija bus įgyvendinta Rekomendacijos įgyvendinimo priemonės: - teikti siūlymus dėl Europos Socialinio fondo lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo rizikų valdymo projektų valdymo ar priežiūros grupėms; - prireikus organizuoti susitikimus su Finansų, Vidaus reikalų ministerijomis ir Europos Socialinio fondo agentūra, siekiant užtikrinti planuojamų projektų rezultatų pasiekimą iki Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pradžios.	Kas ketvirtį iki projektų įgyvendinimo pabaigos - 2014 m. kovo mėn.
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Vyriausybei pateiktų rekomendacijų: Ministro Pirmininko tarnybos Politikos analizės ir reformų departamento Europos ir tarptautinių klausimų skyriaus vedėjas Edvilas Raudonikis, tel.: 8 706 63 822, e.raudonikis@lr.lt Užsienio reikalų ministerijai pateiktų rekomendacijų: Užsienio reikalų ministerijos Pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai departamento Planavimo ir koordinavimo skyriaus vedėja Neringa Čiakienė, tel.: 236 2891, Neringa.Ciakiene@urm.lt				

⁴³ URM pažymi, kad šios rekomendacijos įgyvendinimas priklauso ne tik nuo Lietuvos iniciatyvumo, bet ir nuo Trio partnerių nuomonės dėl bendradarbiavimo. Užsienio reikalų ministerija ir toliau rodys iniciatyvą stiprinti bendradarbiavimą su Trio partnerėmis.